

Vlaams
Parlement

stuk **2408** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 30 januari 2014 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012
houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid,
wat betreft kadervormingstrajecten

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet d.d. 14 november 2013	15
Advies van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media	19
Advies van de Vlaamse Jeugdraad	25
Voorontwerp van decreet d.d. 13 december 2013.....	33
Advies van de Raad van State	39
Ontwerp van decreet	45
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse (RIA)	49

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Situering

Sinds 1 januari 1980 bestaat de praktijk om aan jongeren die bepaalde kadervormingscursussen in het jeugdwerk volgen attesten uit te reiken (*Kroniek*, uitg. Bestuur voor Jeugdvorming, 1980, blz. 26). Dit gebeurde op basis van een reglement, goedgekeurd door de minister van Cultuur. In de beginjaren reikte het toenmalige Bestuur voor Jeugdvorming (voorloper van de huidige afdeling Jeugd) enkel attesten voor de basisvorming uit. Vanaf 1995 kwam daar verandering in en werd met het oog op het ook valoriseren van de voortgezette kadervorming door de toenmalige minister een nieuw reglement goedgekeurd. Deze Criteria voor het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers (verder in de tekst afgekort: Criteria) zijn tot op heden in voege. Tussentijds werd het reglement op respectievelijk 1 april 2000 en 1 juni 2009 wat geactualiseerd, maar dit betrof enkel details. Het spreekt bijna vanzelf dat na bijna twintig jaar, een tijd waarin de visie op vorming grondig gewijzigd is en een klimaat van levenslang en levensbreed leren is ontstaan, de Criteria aan herziening toe zijn.

In de beleidsnota Jeugd 2009-2014 werd dan ook onder de volgende strategische doelstelling “Kinderen en jongeren ruimte geven om competenties te ontdekken en ontwikkelen” als operationele doelstelling 2 onder meer: “het competentiedenken en -handelen in het jeugdwerk zelf stimuleren door: de bestaande, maar ondertussen achterhaalde regelgeving, met betrekking tot het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers te evalueren en te herzien (...)” (blz. 18) geformuleerd. De evaluatie en aanpassing van de attestenregeling werd ook opgenomen in de regelgevingsagenda (blz. 26).

Belangrijk om weten is dat naast inhoudelijke redenen er ook een wetgevingstechnische reden is die noopt tot het herzien van de Criteria. In vroegere versies van de Criteria was het ministeriële reglement nauw verbonden met het decreet van 22 januari 1975 tot regeling van de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk. In dit decreet waren namelijk specifieke erkennings- en subsidiebepalingen opgenomen voor de kadervormingscursussen die – in hoofde van de deelnemers – aanleiding gaven tot het uitreiken van attesten. De band tussen het decreet en Criteria is geleidelijk echter losser geworden en ten slotte volledig weggevallen door de opeenvolgende decreetswijzigingen sinds 1998. Die hadden eerst tot gevolg dat erkende landelijk georganiseerde verenigingen niet meer verplicht zijn kadervorming te organiseren, nadien dat er geen specifieke decretale bepalingen meer zijn voor het organiseren van kadervormingscursussen en ten slotte dat er geen aparte subsidiëring op landelijk niveau meer is voor het organiseren van kadervormingscursussen. In de Criteria zelf bleef wel de bepaling gehandhaafd dat alleen kadervormingsprogramma’s georganiseerd door erkende landelijk georganiseerde verenigingen in aanmerking kwamen voor het uitreiken van attesten.

De Criteria zijn evenwel een vorm van pseudowetgeving. In het kader van behoorlijk beleid dient hier komaf mee gemaakt. Eerder dan de keuze voor een nieuw (apart) decreet, dringt een verankering in het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid zich op (verder in de tekst afgekort als: decreet). In dat decreet wordt vorming voor jeugdwerkers immers genoemd als kerntaak van het jeugdwerk (cf. erkenningsmodules). De geattesteerde kadervorming is een onderdeel van deze vorming in ruime zin.

De wijziging van het decreet moet dus niet begrepen worden als het reeds aanpassen van bepalingen die pas op 1 januari 2013 in voege gingen, maar wel als het toevoegen van een aantal nieuwe bepalingen, waarmee aan de praktijk van het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers (opnieuw) een wettelijke grondslag wordt gegeven.

2. Bespreking

2.1. Jeugdsector als leeromgeving

De jeugdsector is een krachtige leeromgeving. Het spontaan leren door deelname aan het jeugdwerk noemen we informeel leren. Daarnaast worden er binnen de context van het jeugdwerk ook doelbewust vormingsprocessen opgezet. Dat leren gebeurt zonder tijd- of prestatiedruk; er is experimenteerruimte. De inhoud van deze vormingen is even divers als de verenigingen die ze aanbieden. De verenigingen zijn volledig vrij wat betreft inhoud en methoden; de begeleiding is niet-schools. Het leren in deze context noemen we niet-formeel leren.

Binnen het niet-formeel leren is er een aanbod van vorming dat zich specifiek richt tot de verantwoordelijken en leidinggevendenden in de jeugdsector. Deze zogenaamde kadervorming heeft de bedoeling de deelnemers te versterken in hun rol die ze in de jeugdsector opnemen. Jeugdwerkers hebben in de praktijk dikwijls heel verschillende taken en verantwoordelijkheden. Dit weerspiegelt zich ook in het kadervormingsaanbod dat inhoudelijk zeer gevarieerd is: van heel specialistische vormingen (bijv. grime, sjoorren enzovoort) tot meer algemene cursussen. Het opleiden van het kader zorgt voor kwaliteitsverbetering in de sector.

De Criteria kaderen in een traditie die erin bestaat dat de overheid het belang van de meer algemene opleidingen erkent, stimuleert en in het bijzonder waardeert door aan de deelnemers een attest uit te reiken. Vóór 1995 werd enkel het ‘attest basisvorming voor jeugdverantwoordelijke’ uitgereikt. De verenigingen hadden daarbij een grote autonomie inzake het organiseren van dergelijke cursussen: de inhoud en methodiek waren vrij te bepalen. De erkenningsnormen die de overheid stelde waren minimaal en kwantitatief (aantal uren, aantal deelnemers enzovoort). Precies omdat het over basiscursussen ging, kwamen in de praktijk – onafhankelijk van de organiserende vereniging – nogal gelijklopende onderwerpen aan bod. In die zin ging het om algemene cursussen. Het attest bevestigde dat de houder had deelgenomen aan een cursus en een stage in het jeugdwerk had volbracht. Het gaf hem de status van ‘gevormd’ jeugdwerker.

Reeds vanaf het midden van de jaren tachtig van de vorige eeuw klonk uit de jeugdsector de roep om ook voor de voortgezette kadervorming aan de deelnemers attesten uit te reiken. Uiteindelijk zou het tien jaar duren alvorens overheid en sector hierover een akkoord bereikten. De Criteria vormen sinds 1995 het normatief kader voor het erkennen van de vormingsprogramma's voor het behalen en uitreiken van de attesten van respectievelijk animator, hoofdanimator, instructeur en hoofdinstructeur in het jeugdwerk. Ze hebben ontegensprekelijk een dynamiek in het kadervormingsaanbod bewerkstelligd. Heden worden jaarlijks honderden van deze cursussen georganiseerd en worden duizenden attesten uitgereikt. Bijvoorbeeld in 2012: in totaal 6533 attesten: 5144 animatorattesten, 1034 hoofdanimatorattesten, 340 instructeursattesten en 15 attesten van hoofdinstructeur.

Deze cijfers tonen aan dat het organiseren van kadervorming die leidt tot het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers een kerntaak is voor een groot aantal erkende landelijk georganiseerde jeugdverenigingen. Op lokaal niveau refereren heel wat (subsidie)reglementen aan de attesten.

2.2. Generieke competentieprofielen als uitgangspunt

In de Criteria zijn onder de noemer ‘begripsomschrijving’ vier verschillende rollen van jeugdverantwoordelijken omschreven: animator, hoofdanimator, instructeur en hoofd-instructeur in het jeugdwerk. Vooral de omschrijvingen van hoofdanimator en hoofd-

instructeur bleken weinig sluitend te zijn. Hoewel in het algemeen gesteld werd dat in de vormingsprocessen dient gewerkt aan inzichten, houdingen of vaardigheden, werden die niet geëxpliciteerd. De focus lag niet op de leeruitkomsten, maar wel op de thema's ('domeinen') die in de kadervormingscursussen moeten aan bod komen. Op hun beurt waren ook de thema's breed geformuleerd. Dat heeft op termijn geleid tot een veelheid aan zeer uiteenlopende kadervormingsprogramma's die aan de basis lagen voor het uitreiken van een bepaald attest. Met andere woorden eenzelfde attest dekte niet altijd dezelfde lading. Daardoor rezen – zelfs in de eigen sector – vragen over de feitelijke betekenis ervan en de onderlinge gelijkwaardigheid.

In dit decreet wordt doelbewust vertrokken van een duidelijke omschrijving van drie verschillende rollen in het jeugdwerk. De begrippen animator, hoofanimator en instructeur zijn behouden, maar worden sluitend gedefinieerd. Aan elke rol is een specifiek competentieprofiel verbonden. Elk profiel bestaat op zijn beurt uit een vaste set van competenties met bijhorende indicatoren. Op deze wijze is gegarandeerd dat de kadervormingstrajecten die leiden naar een bepaald attest dezelfde finaliteit hebben. In de toekomst zal duidelijk zijn welke competenties een houder van een bepaald attest geacht wordt te bezitten: de leerresultaten zijn geïdentificeerd en gedocumenteerd.

2.3. Versterking kadervormingstrajecten

Het wordt als een absoluut pluspunt gezien dat de kadervormingstrajecten die leiden tot het uitreiken van attesten van animator, hoofanimator en instructeur ook in de huidige regelgeving bestaan uit de combinatie van een theoretisch (cursus) en praktisch luik (stage). Het onderstreept het belang van ervaringsgericht leren in het jeugdwerk. Wel is er in de Criteria een discrepantie tussen de uitgebreide voorschriften voor de cursussen en de summiere voorschriften voor stages. Doordat de cursus zich bovendien afspeelt op Vlaams niveau en de stages lokaal worden begeleid loopt er soms een en ander fout in de koppeling tussen cursus en stage. Daarvan is de deelnemer de dupe.

In dit decreet is bepaald dat een kadervormingstraject naast een theoretisch luik en een stage ook bestaat uit een evaluatie. De vereniging die het kadervormingstraject opzet wordt geresponsabiliseerd voor het geheel van het traject: zij organiseert en begeleidt zelf de cursus, zij faciliteert de stage en zij organiseert en begeleidt het evaluatiemoment. Het is haar verantwoordelijkheid de deelnemer te coachen doorheen het ganse traject. Het evaluatiemoment vormt het sluitstuk van het begeleidingstraject. In dat laatste luik zal met de deelnemer gereflecteerd worden over het doorlopen traject. Daarbij zullen de competenties waaraan in het desbetreffende traject is gewerkt expliciet ter sprake komen. Daardoor wordt de deelnemer zich bewust van deze competenties en zal hij ze zelf kunnen benoemen. Daardoor zal het ook voor de deelnemer klaar zijn wat het behaalde attest representeert. Het zal hem ook in staat stellen in andere contexten de waarde van het attest te duiden en mogelijks te valoriseren.

Opdat de kadervormingstrajecten zo generiek mogelijk zouden verlopen, worden in het uitvoeringsbesluit de duur, de inhoud, de toelatings- en begeleidingsvoorwaarden en de specifieke regels waaraan moet worden voldaan bepaald.

2.4. Erkennen van kadervormingstrajecten

De keuze om de attestenregeling uit te werken binnen dit decreet zorgt automatisch voor een afbakening van de groep aanbieders. Potentieel zal de groep aanbieders echter groter zijn dan voorheen doordat voortaan elke vereniging die structureel gesubsidieerd of erkend is, kadervormingstrajecten kan laten erkennen. Aangezien de subsidiedrempel bovendien verlaagd is (subsidieëring vanaf drie modules) kan dit zorgen voor een zekere

dynamiek in het aanbod. Daarmee komt een einde aan het feitelijk monopolie van de erkende landelijk georganiseerde verenigingen wat betreft het opzetten van geattesteerde kadervorming.

Het erkend of gesubsidieerd zijn houdt op zich echter geen garantie in voor het kwaliteitsvol opzetten van kadervormingstrajecten. Dat laatste zal een vereniging per type competentieprofiel in een aanvraagdossier moeten aantonen. De vereniging zal moeten bewijzen dat de inhoud en de opbouw van het traject gericht zijn op het verwerven van de competenties van het desbetreffende profiel. De vereniging zal daarbij inzicht geven in de wijze waarop de deelnemers aan deze competenties werken en de wijze waarop de vereniging garandeert dat een deelnemer de competenties effectief kan verwerven. Verder zal de vereniging in het aanvraagdossier informatie verschaffen over de wijze waarop zij de begeleiders van het traject vormt en opvolgt. Ten slotte moet de vereniging beschrijven hoe zij haar opvolgingsverplichting ten aanzien van de deelnemers zal nakomen.

Het kunnen uitreiken van attesten hangt onlosmakelijk samen met de erkenning van het betreffende kadervormingstraject. Indien een vereniging die erkenning verliest, kan zij niet langer attesten uitreiken.

2.5. Aanbod wordt zichtbaar gemaakt

Tot op heden moest voor elke individuele kadervormingscursus vooraf bij de administratie een aanvraagformulier worden ingediend en na afloop een verslag en deelnemerslijst. De administratieve verplichtingen worden voortaan beperkt tot een meldingsplicht. Hierbij verstrekt de vereniging een beknopt aantal feitelijke gegevens (datum, plaats enzovoort). De administratie zal deze informatie online plaatsen, zodat potentiële deelnemers hier kennis van kunnen nemen. Daardoor wordt het kadervormingsaanbod transparanter en op een vergelijkbare wijze gepresenteerd. De geïnteresseerde jongere kan daardoor een meer gefundeerde keuze uit het aanbod maken.

Dezelfde informatie laat de administratie ook toe ter plaatse af te stappen. Onder meer op die wijze kan ze toetsen of de kadervormingspraktijk van de vereniging overeenstemt met de informatie die de vereniging verstrekte in haar aanvraagdossier.

2.6. Implementatie nieuwe regelgeving

De nieuwe regels zullen de verenigingen uitdagen hun kadervormingsprogramma's te herdenken. Aan de verenigingen zullen een aantal instrumenten ter beschikking gesteld worden om dit proces te vergemakkelijken. Er zullen formulieren opgesteld worden voor het indienen van een erkenningsaanvraag en voor het melden van een kadervormingstraject. Verder zal samen met de sector een generiek trajectboekje worden uitgewerkt waarmee het gehele kadervormingstraject zal kunnen worden opgevolgd. Het is de bedoeling dat dit zowel elementen voor de deelnemer als voor de begeleider bevat. Dat laatste komt tegemoet aan de roep tot eenvormigheid vanuit het lokale niveau. Het moet een einde maken aan de onduidelijkheid die er nu is omwille van een veelheid aan verschillende stageboekjes.

De administratie zal een databank ter beschikking stellen voor het invoeren van de gegevens over de deelnemers aan wie een kadervormingsattest zal worden uitgereikt. Ook de andere administratieve verplichtingen worden gedigitaliseerd.

Er zullen infosessies worden georganiseerd voor de ganse sector: voor de organiserende verenigingen, maar ook voor de lokale jeugddiensten die vaak een rol hebben tijdens de stage. Verder moet ingezet worden op het werven en enthousiasmeren van de jongeren.

Ten slotte kan door te vertrekken van competentieprofielen ook de brug geslagen worden met andere sectoren.

2.7. Tussen Oscar en de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS)

De voorbije jaren heeft ook in de jeugdsector het competentiedenken zijn intrede gedaan. In het werkveld ontwikkelden bepaalde verenigingen instrumenten in die zin: cf. C-stick, Competentiesprint enzovoort. Het zijn instrumenten op maat van de vereniging in kwestie die aansluiten bij de doelstellingen die men nastreeft en de doelgroep waarmee men werkt.

Op sectorniveau zag Oscar het levenslicht als “portfolio voor niet-formele en informele leerervaringen in het erkende en/of gesubsidieerde sociaal-cultureel volwassenenwerk en jeugdwerk”. Het opzet was een laagdrempelig instrument te creëren dat deelnemers aan het sociaal-cultureel werk toelaat het leren binnen deze sector zichtbaar te maken. Het ondertussen volwassen instrument bestaat uit drie onderdelen: de competentiedocumenten, de website (www.oscaronline.be) en de Oscar-map (de fysieke variant van het portfolio). Het Steunpunt Jeugd (nu De Ambrassade) zette het instrument op de kaart voor de jeugdsector met een groot informatiemoment, introductiegesprekken voor jeugdorganisaties, het opzetten van vorming, het ontwikkelen van een handleiding voor jeugdorganisaties, opvolgingsgesprekken met gebruikers enzovoort. Oscar is ondertussen geïncorporeerd in de structurele werking van De Ambrassade.

Oscar reikt aan jeugdwerkers tools aan om op eenvormige wijze competenties te benoemen en te documenteren. Oscar heeft echter geen regulerend karakter ten aanzien van het proces dat aan het uitreiken van deze competentiedocumenten voorafgaat, noch beschrijft het vaste competentieprofielen. Het systeem schrijft op generlei wijze voor wat er geleerd moet worden. Het biedt als het ware een competentiewoordenboek aan dat toelaat dat competenties waaraan in het jeugdwerk gewerkt wordt te verwoorden. Het is een flexibel systeem dat niet alleen toelaat de competenties die bij het volgen van een bepaalde vorming verworven zijn te documenteren, maar ook deze die verworven zijn bij het uitvoeren van een bepaalde taak of functie in het jeugdwerk. Precies daardoor sluit het optimaal aan bij het informeel en niet-formeel leren dat zich in essentie zo weinig mogelijk regels laat opleggen.

De sector van het sociaal-cultureel werk is zelf volledig eigenaar van dit instrument. Het is geen optie om als overheid in te grijpen in dit instrument, laat staan er eigenaar van te worden.

Op Vlaams niveau vormt de Vlaamse kwalificatiestructuur het formele referentiekader voor onderwijs- en beroepskwalificaties. Beroepskwalificaties zijn gehelen van competenties waarmee iemand een bepaald beroep kan uitoefenen. Ze komen tot stand op basis van beroepscompetentieprofielen. Het opstellen en inschalen van dergelijke profielen is onderworpen aan generieke, sector-overschrijdende regels. Enkel aan individuen die op basis van een formele beoordeling bewezen hebben dat zij beschikken over alle aan de beroepskwalificatie verbonden competenties kan een certificaat uitgereikt worden.

Er is in de sector momenteel geen draagvlak om in te zetten op dit volledig formeel traject van certificering binnen de VKS voor wat betreft de rollen van animator, hoofdanimator en instructeur. Het zou te hoge eisen stellen zowel aan de deelnemers als aan de organisatoren van kadervormingstrajecten. Wel moet op termijn bekeken worden of er ter inschaling in de VKS een beroepskwalificatie voor (professionele) jeugdwerkers kan ontwikkeld worden. Dat laatste valt buiten het bestek van dit decreet. Daarom ook dat nu wordt afgezien van het opstellen van een competentieprofiel voor hoofdinstructeur. De doorlichting van dit onderdeel van de Criteria toont aan dat het zeer beperkt aantal deelnemers aan dit kadervormingstraject vooral beroepskrachten waren.

Deze rollen worden in het jeugdwerk opgenomen door jonge mensen die zich vrijwillig engageren om een verantwoordelijke rol op te nemen. In die zin zijn het geen beroepsrollen waaraan men wervingsvoorwaarden wenst te verbinden. Het volgen van een specifiek kadervormingstraject is niet bedoeld om jongeren te selecteren, maar wel om hen te versterken in de rol die ze vrijwillig opnemen. De trajecten worden daarom opgezet met sectoreigen methodieken en hebben de bedoeling op die manier zoveel mogelijk vrijwilligers te bereiken. De vrees bestaat dus dat het formaliseren van de kadervormingstrajecten contraproductief zou zijn. Het is niet de bedoeling de vrijwilligers aan een verplicht vormingstraject te onderwerpen.

Verenigingen die kadervormingstrajecten organiseren hebben hiermee in de eerste plaats de versterking van de eigen werking op het oog, dan wel de kwaliteitsverbetering van de sector. Het zijn geen kadervormingsscholen, maar wel verenigingen waarvoor het aanbieden van kadervorming een onderdeel is van een ruimere werking. Het is niet de bedoeling deze verenigingen voor dit bepaald werkingsonderdeel erkenningsvoorwaarden op te leggen die zich buiten de sectorale wetgeving situeren.

De keuze om het uitreiken van attesten aan animatoren, hoofdanimatoren en instructeurs te reguleren in de sectorale regelgeving mag dus pragmatisch genoemd worden. Het vermijdt een breuk met de huidige praktijk en waar mogelijk wordt toch aansluiting gezocht met het competentiedenken. De transformatie van de huidige Criteria in die richting moet beschouwd worden als een eerste structurele stap op weg naar het valideren van niet-formeel en informeel leren binnen een nationaal kwalificatiekader.

3. Adviezen

3.1. Advies van de Vlaamse Jeugdraad

De Vlaamse Jeugdraad bracht op 4 december 2013 unaniem zijn advies uit.

– *“Finaliseer tijdens deze legislatuur de wijziging aan het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid in functie van de hervorming van kadervorming binnen de jeugdsector. Ontwikkel hierover een bijhorend uitvoeringsbesluit.”*

Het is een pertinente vraag van de Vlaamse Jeugdraad om het doorlopen traject dat – tot tevredenheid van de sector – geleid heeft tot voorliggend ontwerp van decreet te finaliseren tijdens deze legislatuur.

– *“Voeg aan de decreettekst de concrete competentieprofielen van animator, hoofdanimator en instructeur toe.”*

Het klopt dat er een door de sector gedragen voorstel is wat betreft de competentieprofielen. Hoewel we het belangrijk vonden dat reeds toe te lichten in deze memorie, gaat onze voorkeur ernaar uit deze competentieprofielen met hun bijhorende indicatoren als geheel op te nemen in het uitvoeringsbesluit. Dit is een pragmatische keuze die aansluit bij de vraag van de Vlaamse Jeugdraad om de nieuwe regelgeving na de implementatie op korte termijn te evalueren. Opdat men aan de bevindingen van die evaluatie ook zo spoedig mogelijk gevolg zou kunnen geven, worden de profielen beter opgenomen in het uitvoeringsbesluit.

– *“Zorg ervoor dat een kadervormingstraject bestaat uit: een vormingsluik, een begeleide stage en een reflectiemoment. Verander dus de term theoretisch gedeelte in vormingsluik en de term evaluatiemoment in reflectiemoment. Neem het aantal verplichte uren hiervoor op in het uitvoeringsbesluit.”*

De Vlaamse Jeugdraad stelt het drieluik waaruit elk kadervormingstraject bestaat op zich niet in vraag. Wel ontwikkelt de raad een eerder semantische redenering wat betreft de gebruikte terminologie. Nochtans is er precies bewust naar gestreefd wollig taalgebruik te vermijden. Zo duidt de omschrijving ‘theoretisch gedeelte’ (‘cursus’ ware een alternatief geweest) het contrast aan met de ‘begeleide stage’, die praktisch van aard is. Aangezien zowel de theorie, als de praktijk en ook de evaluatie ‘vormend’ zijn, houdt het geen steek het begrip ‘vorming’ exclusief voor het eerste luik van het kadervormingstraject voor te behouden.

En ‘evaluatiemoment’ geeft duidelijker dan ‘reflectiemoment’ aan waar het uiteindelijk om gaat: op een kritische wijze terugblikken op het doorlopen traject met het oog op het identificeren van de leerresultaten.

De vraag om het vereiste aantal uren van de drie onderdelen (theoretisch gedeelte, begeleide stage en evaluatiemoment) niet in het decreet maar wel in het uitvoeringsbesluit op te nemen is zonder voorwerp aangezien in het voorontwerp van decreet dat door de Vlaamse Regering principieel werd goedgekeurd die uren niet zijn opgenomen. Dat was wel het geval in een eerdere versie van het voorontwerp – wellicht heeft de Vlaamse Jeugdraad zich voor zijn advies daarop gebaseerd.

– “Zorg ervoor dat het decreet bepalingen bevat met minimale kwaliteitsgaranties voor verenigingen die een kadervormingstraject willen organiseren. Neem daarom volgende punten in het decreet op:

Een vereniging die een kadervormingstraject wil organiseren, dient vooraf per type van competentieprofiel bij de administratie een aanvraagdossier in dat ten minste volgende onderdelen beschrijft:

- 1° de manier waarop de vereniging het kadervormingstraject organiseert en begeleidt;
- 2° de manier waarop de vereniging faciliteert dat de deelnemer zal werken aan de te verwerven competenties;
- 3° de manier waarop de vereniging alle begeleiders van het traject vormt en opvolgt.”

Aan deze opmerking wordt in het aangepaste ontwerp in hoge mate tegemoet gekomen. Wel moet duidelijk zijn dat het er niet om gaat dat een vereniging een aanvraag moet indienen in functie van het ‘organiseren’ van een kadervormingstraject (elke vereniging heeft immers de vrijheid te organiseren wat ze zelf wil), maar wel met het oog op de ‘erkenning’ ervan door de overheid. Daarnaast wordt ook geopteerd de term ‘faciliteren’ te vervangen door de volledige omschrijving die de Jeugdraad zelf aanreikt, namelijk: “ondersteunen en stimuleren en garanderen dat deelnemers (genoeg) kansen krijgen om aan hun (beter: de) competenties te werken”.

Ook wordt ingeschreven dat de vereniging – na goedkeuring – een meldingsplicht heeft voor de afzonderlijke kadervormingstrajecten. Dit moet de administratie toelaten enerzijds potentiële deelnemers te informeren over het aanbod van kadervormingstrajecten, anderzijds toezicht uit te oefenen op de uitvoering van deze kadervormingstrajecten met het oog op het handhaven van de regelgeving.

– “Neem in het uitvoeringsbesluit een evaluatie van de hervorming van de kadervormingstrajecten op na 3 jaar.”

De Vlaamse Jeugdraad wijst er terecht op dat de nieuwe regelgeving voor de verenigingen een inhoudelijke en organisatorische bijsturing van hun geattesteerde kadervorming zal vragen. En hoewel de hervorming inderdaad een grote gedragenheid heeft binnen de sector, kan men vooraf nooit helemaal alle gevolgen inschatten. Het is daarom billijk om nu reeds – in het uitvoeringsbesluit – een evaluatie van de nieuwe regelgeving in het

vooruitzicht te stellen. Een periode van vijf in plaats van drie jaar lijkt ons echter een minimum om relevante uitspraken te kunnen formuleren over de implementatie van deze regelgeving.

3.2. *Advies van de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media*

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media bracht op 10 december 2013 zijn advies uit.

De adviesraad stelt in zijn advies positief te staan tegenover de wijzigingen (ten aanzien van de huidige Criteria voor het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers) die in ontwerp van decreet worden voorgesteld. Hij onderstreept het belang van het maximaal inzetten op het benoemen, zichtbaar maken en waarderen van competenties in de jeugd- en sociaal-culturele sector. In dat perspectief wordt met name ook het toevoegen van een evaluatiemoment (in de Criteria was enkel sprake van vorming(s)programma's en stages) door de sectorraad, in tegenstelling tot de Jeugdraad, als positief ervaren.

Naast deze positieve elementen formuleert de sectorraad ook een aantal aanbevelingen analoog aan het advies van de Vlaamse Jeugdraad onder de volgende noemers:

- “Toevoeging van de competentieprofielen aan het decreet”;
- “Kwaliteitsgarantie”;
- “Evaluatie van de hervorming voorzien”.

Hiervoor verwijzen we naar wat hierover gezegd werd bij de bespreking van het advies van de Vlaamse Jeugdraad.

3.3. *Advies van de Raad van State*

Op 15 januari 2014 bracht de Raad van State zijn advies uit (advies 54.847/3). De Raad van State formuleerde één algemene opmerking, met name dat niet duidelijk is wat de draagwijdte is van de formulering “de Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels (...)” die in het voorontwerp van decreet een aantal keer wordt gebruikt. Aangezien de aan de Vlaamse Regering verleende opdrachten effectief verder reiken dan wat uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid voortvloeit (cf. artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot de hervorming der instellingen), werd in wat voorligt tegemoet gekomen aan de vraag van de Raad van State om de delegaties te preciseren.

4. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

In de eerste paragraaf van dit artikel worden een aantal begrippen omschreven die verder in het decreet en het uitvoeringsbesluit worden gebruikt.

Animator: de definitie “jeugdwerker die kinderen en jongeren bij hun activiteiten binnen het jeugdwerk begeleidt” sluit nog nauw aan bij de omschrijving uit de Criteria (“de vorming tot animator in het jeugdwerk (...) heeft tot doel om begeleiders te vormen in het begeleiden en animeren van kinderen en jongeren in het jeugdwerk”). Zoals eerder in de algemene toelichting is aangegeven, stelden zich in het verleden met betrekking tot dit begrip niet echt interpretatieproblemen.

Attest: het attest documenteert dat een jongere een kadervormingstraject heeft doorlopen dat beantwoordt aan de in dit decreet en in het uitvoeringsbesluit gestelde voorwaarden.

Het attest representeert, onafhankelijk van de vereniging die het uitreikt, dezelfde cluster van leerresultaten (beschreven in de competentieprofielen). Het is dus per definitie een generiek attest. De verenigingen uit de sector aanvaarden dit principe. Ten aanzien van de houder van een dergelijk attest kan dus onder geen enkel beding het overdoen van eenzelfde kadervormingstraject als toelatingsvoorwaarde gesteld worden voor het kunnen opnemen van de desbetreffende rol in deze of gene vereniging.

Als flankerende maatregel zal in het uitvoeringsbesluit expliciet ingeschreven worden dat aan hetzelfde individu slechts één maal een bepaald attest kan uitgereikt worden.

Competentieprofiel: dit begrip is overgenomen uit het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur. In heel het competentiedenken wordt de nadruk gelegd op het zoveel mogelijk hanteren van hetzelfde begrippenkader. Het gebruik van dezelfde begrippen draagt immers bij tot het overstijgen van de verschillende leercontexten.

Hoofddanimator: de definitie “jeugdwerker die verantwoordelijkheid opneemt binnen een groep van jeugdwerkers” beklemtoont de verschuiving van het begeleiden van kinderen en jongeren (typisch voor een ‘animator’) naar het leiderschap over een groep van jeugdwerkers. Het is als het ware een doorgroeirol voor animatoren.

Deze definitie verschilt grondig van de veelomvattender omschrijving uit de Criteria (“de vorming tot hoofddanimator in het jeugdwerk (...) heeft tot doel zich te vervolmaken in het begeleiden en animeren van kinderen en jongeren in het jeugdwerk of het opnemen van verantwoordelijkheden binnen een begeleidersteam”) die in de praktijk aanleiding heeft gegeven tot begripsverwarring. In 1995 had men niet een eenduidige rol- of functieomschrijving voor ogen, maar wel een omschrijving die een heel scala aan voortgezette vorming dekte. Onder die noemer zat dus zowel een aanbod van meer algemene cursussen, als van zeer gespecialiseerde cursussen. Wat de deelnemers aan dergelijke cursussen leerden verschilde dus heel grondig van elkaar. Het attest van hoofddanimator documenteerde dus dát een jongere vorming had gevolgd, maar niet wát die vorming precies inhield. Het leidde soms zelfs tot de absurde situatie dat binnen één vereniging totaal uiteenlopende programma’s leiden naar ‘hetzelfde’ hoofddanimatorattest of dat dezelfde jongere hoofddanimatorattesten verzamelde door het volgen van programma’s bij verschillende verenigingen.

De nieuwe definitie zal de verenigingen dwingen grondig na te denken over hun aanbod aan voortgezette vorming. Enten zij een (her)nieuw(d) cursusaanbod op het competentieprofiel van hoofddanimator of zien zij daarvan af? In ieder geval zullen de huidige hoofddanimatorcursussen niet automatisch erkend worden binnen het nieuwe kadervormingstraject voor hoofddanimator.

Instructeur: de definitie “jeugdwerker die verantwoordelijkheid opneemt in het vormingsproces van jeugdwerkers” verschilt nauwelijks van de omschrijving uit de Criteria (“de vorming tot instructeur in het jeugdwerk (...) heeft tot doel het opnemen van een verantwoordelijkheid in het vormingsproces van jeugdverantwoordelijken”).

Zoals eerder in de algemene toelichting is aangegeven, stelden zich in het verleden met betrekking tot dit begrip niet echt interpretatieproblemen.

Er is geen hiërarchisch verband tussen de drie competentieprofielen.

Wel kan – mede gezien de leeftijd waarop kan ingestapt worden – het animatortraject beschouwd worden als het fundament waarop een jongere verder kan bouwen.

Het gaat beide andere trajecten vooraf, die daarna in willekeurige volgorde kunnen gevolgd worden.

Kadervormingstraject: dit begrip verbijzondert de specifieke vorming met het oog op het vormen van animatoren, hoofdanimatoren en instructeurs ten aanzien van het ruimer begrip ‘vorming voor jeugdwerkers’. Indien een vereniging de cursus (het theoretisch luik) van een kadervormingstraject wil inbrengen in de module ‘vorming voor jeugdwerkers’ (met het oog op het beantwoorden aan de subsidie- of erkenningsvoorwaarden) dan dient die cursus ook te beantwoorden aan de voorwaarden van die module.

Doelbewust is niet gekozen voor het begrip kadervorming maar wel voor het begrip kadervormingstraject. Enerzijds wordt daarmee een semantische discussie vermeden over het begrip kadervorming dat doorheen de tijd en in de literatuur uiteenlopende betekenissen heeft gekregen. Anderzijds wordt ermee benadrukt dat de verantwoordelijkheid van de vereniging die een aanvraag indient zich niet beperkt het theoretisch luik (de cursus), maar ook de stage en de evaluatie omvat – kortom het gehele traject.

In de volgende paragrafen van dit artikel wordt vervolgens het raamwerk uitgezet dat in het uitvoeringsbesluit verder zal worden uitgewerkt.

In het eerste lid van de tweede paragraaf wordt verduidelijkt dat elke vereniging die op basis van het decreet een werkingssubsidie ontvangt kadervormingstrajecten kan organiseren. Het organiseren van dergelijke trajecten is dus geen verplichting, het is een vrije keuze van een vereniging.

In het verleden was dit recht beperkt tot de erkende landelijk georganiseerde verenigingen.

Verder is het begrip ‘competentieprofielen’ een sleutelwoord. De competenties waaruit de respectievelijke profielen bestaan zullen samen met de bijhorende indicatoren als geheel in het uitvoeringbesluit worden opgenomen. De indicatoren zijn nodig om te komen tot een ‘generiek’ begrip van de competenties: hoe helderder ze beschreven zijn, hoe minder ruimte er is voor een al te vrije invulling of interpretatie.

In de derde paragraaf wordt uiteengezet dat een kadervormingstraject bestaat uit drie delen: een theoretisch gedeelte, een begeleide stage en een evaluatiemoment. Dat laatste is nieuw ten opzichte van de huidige Criteria. Zeker in een context van niet-formeel leren is het belangrijk expliciet te bepalen dat leerresultaten moeten besproken worden in een gesprek tussen een trajectverantwoordelijke van de vereniging en de deelnemer. Het reflecteren over en het evalueren van het doorlopen traject heeft tot doel de deelnemer bewust te maken van de competenties waaraan tijdens het traject is gewerkt.

In het uitvoeringsbesluit worden de duur, de inhoud en de toelatings- en begeleidingsvoorwaarden en de specifieke regels uitgewerkt met betrekking tot de drie onderdelen van het traject.

De vereniging heeft een opvolgingsverplichting ten aanzien van de deelnemer. Dit sluit aan bij het gegeven dat een vereniging zich niet enkel verantwoordelijk moet weten voor het organiseren van de cursus, maar ook de stage moet faciliteren en opvolgen en het evaluatiemoment moet organiseren. Meer dan voorheen zal de vereniging zich flexibel moeten opstellen ten opzichte van de individuele deelnemer. Een vereniging mag stimu-

leren dat een traject volledig binnen haar schoot verloopt, maar zal moeten toestaan dat een stage eventueel gelopen wordt bij een ander jeugdwerkinitiatief. Ook in dat geval heeft de vereniging bij wie de deelnemer het theoretisch luik volgde een opvolgingsplicht. De opvolgingsplicht moet ertoe bijdragen dat de deelnemer het kadervormingstraject als één geheel ervaart en zich begeleid weet gedurende het ganse traject. Het moet voorkomen dat deelnemers voortijdig afhaken omdat ze na het volgen van de cursus in een soort zwart gat vallen. De ervaring leert dat wanneer er een (tijds)breuk is tussen cursus en stage de draad zelden nog opgenomen wordt.

In het uitvoeringsbesluit zal ingeschreven worden dat het instrument voor het opvolgen van de deelnemer een trajectboekje is dat door de administratie ter beschikking zal worden. Dit generiek trajectboekje zal samen met de sector worden uitgewerkt. Het is de bedoeling dat dit zowel elementen voor de deelnemer als voor de begeleider bevat. Het gebruik van dit generiek trajectboekje is verplicht. Dat laatste komt tegemoet aan de roep tot eenvormigheid vanuit het lokale niveau. Het moet een einde maken aan de onduidelijkheid die er nu is omwille van een veelheid aan verschillende stageboekjes.

In de vierde paragraaf is bepaald dat vooraleer de vereniging een bepaald kadervormingstraject kan starten ze een aanvraag tot erkenning van dit traject moet indienen en bekomen. De vereniging verstrekt daarbij per type van competentieprofiel informatie die de administratie moet toelaten te oordelen of het desbetreffende traject beantwoordt aan de wettelijke voorschriften. Een vereniging kan slechts één erkenningsaanvraag per type van competentieprofiel gelijktijdig indienen en goedgekeurd krijgen. Dit veronderstelt dat de vereniging op organisatieniveau haar beleid met betrekking tot kadervormingstrajecten uitzet en daarbij de lange termijn voor ogen heeft.

In de vijfde paragraaf is bepaald dat de vereniging een meldingsplicht heeft per afzonderlijk kadervormingstraject. In het uitvoeringsbesluit zullen de modaliteiten verder uitgewerkt worden. In ieder geval betekent dit een beduidende vermindering van de administratieve lasten. In de Criteria was immers bepaald dat de vereniging voor elke cursus afzonderlijk niet alleen een aanvraagformulier moest indienen, maar ook een verslagformulier en een deelnemerslijst. Deze laatste twee verplichtingen vallen dus weg.

De meldingsplicht blijft gehandhaafd enerzijds om de administratie toe te laten het kadervormingstraject actief aan te kondigen op haar website met het oog op het informeren van potentiële deelnemers, anderzijds om de administratie toe te laten ter plaatse af te stappen.

De zesde paragraaf bepaalt dat aan de deelnemer die met positief gevolg een kadervormingstraject heeft doorlopen het desbetreffende attest wordt uitgereikt.

Het feit dat in het traject een formeel examen of assessment ontbreekt, betekent niet dat aan elke deelnemer die een traject volledig doorloopt automatisch een attest zal worden toegekend. Elke vereniging zal in haar aanvraagdossier moeten aangeven welke evaluatiemethodes zij gebruikt om te toetsen of een deelnemer het verdient het attest te ontvangen. Indien een vereniging op basis van die principes oordeelt dat dit niet het geval is, zal ze dit ten laatste op het eind van het reflectiemoment motiveren en desgevallend aan de deelnemer remediërvorststellen doen.

De kadervormingstrajecten hebben niet in de eerste plaats de bedoeling jeugdwerkers te selecteren, maar wel hun vormingsinspanningen te honoreren.

Artikel 3

Omdat in dit decreet het uitgangspunt voor het uitreiken van attesten en het kadervormingstraject dat er naartoe leidt fundamenteel verschillen van de bepalingen in huidige Criteria is het niet opportuun te werken met overgangsbepalingen die toelaten dat beide systemen een bepaalde tijd naast elkaar zouden bestaan.

Anderzijds kan om dezelfde reden niet verwacht worden dat verenigingen van vandaag op morgen voldoen aan de nieuwe regelgeving.

Vandaar dat de inwerkingtreding nog een eind in de toekomst ligt: 2015. Het moet de verenigingen in staat stellen tegen dan hun nieuwe kadervormingstrajecten volledig op punt te stellen. Omdat de vormingskalenders meestal opgesteld worden op het ritme van de schoolkalender, in het bijzonder de schoolvakanties, is 1 oktober 2015 de aangewezen datum.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 14 november 2013

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, wat betreft kadervormingstrajecten

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een artikel 17/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 17/1. §1. In dit artikel wordt verstaan onder:

1° animator: jeugdwerker die kinderen en jongeren bij hun activiteiten binnen het jeugdwerk begeleidt;

2° attest: een door de Vlaamse Gemeenschap erkend bewijs dat een individu een kadervormingstraject heeft doorlopen.

3° competentieprofiel: een afgerond geheel van competenties die een persoon in een bepaalde maatschappelijke context hanteert om (de) te verwachten resultaten in die maatschappelijke rol te realiseren;

4° hoofdanimator: jeugdwerker die verantwoordelijkheid opneemt binnen een groep van jeugdwerkers;

5° instructeur: jeugdwerker die verantwoordelijkheid opneemt in het vormingsproces van jeugdwerkers;

6° kadervormingstraject: een specifiek vormingstraject dat wordt opgezet met het oog op de vorming van animatoren, hoofdanimatoren en instructeurs.

§2. Een vereniging die op basis van dit decreet een werkingssubsidie ontvangt, kan kadervormingstrajecten organiseren die leiden tot de uitreiking van attesten aan jeugdwerkers. Die kadervormingstrajecten hebben specifiek tot doel de deelnemers te begeleiden bij het verwerven van de competenties van de competentieprofielen van respectievelijk animator, hoofdanimator en instructeur.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de drie competentieprofielen.

§3. Elk kadervormingstraject bestaat uit een:

- 1° een theoretisch gedeelte;
- 2° een begeleide stage;
- 3° een evaluatie

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de duur, de inhoud en de toelatings- en begeleidingsvoorwaarden van het kadervormingstraject.

§4. Aan de deelnemer die met positief gevolg een kadervormingstraject heeft doorlopen, wordt een attest uitgereikt. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels en de termijnen voor die procedure.

Art. 3. Dit decreet treedt in werking op 1 oktober 2015

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE RAAD VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Advies Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk

10 december 2013

Advies bij het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, wat betreft kadervormingstrajecten

Op 14 november 2013 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid wat betreft kadervormingstrajecten principieel goed. Vlaams minister van Jeugd Pascal Smet vroeg nog diezelfde dag advies aan de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk.

SITUERING

Sinds 1 januari 1980 wordt aan jongeren die kadervormingscursussen volgen een attest uitgereikt, aanvankelijk enkel voor basisvorming. In 1995 werd een nieuw reglement goedgekeurd met het oog op het valoriseren van voortgezette kadervorming. Deze *Criteria voor het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers* zijn tot op heden in voege, mits enkele beperkte actualisaties. Inhoudelijk strookt dit reglement niet langer met de huidige visie op vorming en het klimaat van levenslang en levensbreed leren. De beleidsnota jeugd 2009-2014 van minister Smet bevatte reeds de ambitie tot wijziging van de achterhaalde attestenregeling¹.

Daarnaast ligt ook een wetgevingstechnische reden aan de basis van de herziening. Het oorspronkelijke reglement was nauw verbonden met het decreet van 22 januari 1975 tot *regeling van de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk*. Door de opeenvolgende decreetswijzigingen is de band tussen dit decreet en het apart reglement geleidelijk aan losser geworden en uiteindelijk volledig weggefallen. Door het ontbreken van aansluiting met het decreet waaraan de huidige regeling oorspronkelijk refereerde, zijn de huidige criteria pseudowetgeving geworden.

Op vraag van minister Smet werkte een gemengde werkgroep attestering met experts uit de jeugdsector en de Afdeling Jeugd van het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen een voorstel tot wijziging van het decreet uit. De werkgroep kwam in de periode tussen januari 2012 en september 2013 19 keer samen en zorgde voor een aantal terugkoppelings- en feedbackmomenten met de Expertisegroep Vorming en de Commissie

¹ Operationele doelstelling: “het competentiedenken en –handelen in het jeugdwerk zelf stimuleren door: de bestaande, maar ondertussen achterhaalde regelgeving m.b.t. het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers te evalueren en te herzien.”

Jeugdwerk, twee overlegorganen van De Ambrassade. De concretisering van de wijziging zal worden opgenomen in het uitvoeringsbesluit.

Er wordt gekozen voor een verankering van de nieuwe regels in het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. In dit decreet wordt vorming voor jeugdwerkers immers genoemd als kerntaak van het jeugdwerk. De geattesteerde kadervorming is een onderdeel van deze vorming in ruime zin. Het is dus niet opportuun de specifieke regels m.b.t. deze vorming te reglementeren in een nieuw decreet.

WIJZIGINGEN

Het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid wat betreft kadervormingstrajecten behelst een aantal wijzigingen:

- De rol van hoofdinstructeur wordt niet langer opgenomen in het decreet; enkel hoofdanimator, animator en instructeur worden vermeld;
- Opmaken van competentieprofielen;
- Indeling van een kadervormingstraject in 3 delen: een theoretisch deel, een begeleide stage en een evaluatie. Voorheen werd enkel een theoretisch gedeelte en een praktisch gedeelte (stage) voorzien.

In het uitvoeringsbesluit zullen worden opgenomen:

- De competentieprofielen en bijhorende indicatoren.
- De duur, inhoud en de toelatings- en begeleidingsvoorwaarden van het kadervormingstraject.
- De regels en termijn van de procedure voor attestuitreiking.

ADVIES

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk staat **positief** tegenover de wijzigingen in het voorontwerp van decreet.

In een eerder advies² wees de sectorraad al op het belang van het maximaal inzetten op het benoemen, zichtbaar maken en waarderen van competenties in de jeugd- en de sociaal-culturele sector. De attestering binnen het jeugdwerk sluit hierbij aan, al gaat het hier niet om beroepsrollen en wordt er dus ook geen integratie binnen de Vlaamse Kwalificatiestructuur doorgevoerd.

De toevoeging van een **evaluatiemoment** wordt door de sectorraad als positief ervaren. Volgens de memorie van toelichting heeft dit evaluatiemoment tot doel de deelnemer bewust te maken van de competenties waaraan tijdens het traject is gewerkt. Ook hier wijst de sectorraad op het eerder advies omtrent het EVC-beleid waarin meer aandacht voor reflectie gevraagd werd:

“Het is een grote verdienste van de nota dat deze ook vermeldt hoe belangrijk het kan zijn om mensen te laten reflecteren over hun eigen competenties, deze te herkennen en in kaart te brengen. Dit aspect zou gerust nog meer mogen worden uitgelicht.”

² Advies van 14 september 2012 bij de discussienota ‘naar een geïntegreerd EVC-beleid’

Advies bij het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid wat betreft kadervormingstrajecten
10 december 2013

Naast deze positieve elementen heeft de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk nog enkele **aanbevelingen**:

1. Toevoeging van de competentieprofielen aan het decreet

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk volgt het advies van de Vlaamse Jeugdraad³ wat betreft de inlassing van de competentieprofielen in het decreet. Deze profielen vormen immers een belangrijke insteek binnen het voorontwerp van decreet. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk beklemtoont echter dat doorgedreven competentiedenken en formalisering de mogelijkheden en waarde van niet-formeel leren ondermijnt.

Het **competentieprofiel van animator** bestaat uit volgende competenties:

- 1° kinderen en jongeren begeleiden;
- 2° activiteiten organiseren;
- 3° over zichzelf reflecteren als animator;
- 4° de veiligheid van kinderen en jongeren waarborgen;
- 5° respectvol handelen;
- 6° samenwerken;
- 7° enthousiasmeren.

Het **competentieprofiel van hoofdanimator** bestaat uit volgende competenties:

- 1° animatoren begeleiden;
- 2° een geheel aan activiteiten organiseren;
- 3° over zichzelf reflecteren als hoofdanimator;
- 4° animatoren evalueren;
- 5° de eindverantwoordelijkheid nemen;
- 6° administratieve gegevens beheren;
- 7° communiceren met verschillende partners;
- 8° een team leiden.

Het **competentieprofiel van instructeur** bestaat uit volgende competenties:

- 1° deelnemers begeleiden;
- 2° vorming voorbereiden;
- 3° vorming begeleiden;
- 4° vorming evalueren;
- 5° over zichzelf reflecteren als instructeur;
- 6° deelnemers evalueren;
- 7° de eindverantwoordelijkheid nemen;
- 8° administratieve gegevens beheren;
- 9° communiceren met verschillende partners.

³ Advies van de Vlaamse Jeugdraad van 4 december 2013 'Wijziging regelgeving kadervorming'

Advies bij het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid wat betreft kadervormingstrajecten
10 december 2013

2. Kwaliteitsgarantie

Het voorontwerp van decreet voorziet geen kwaliteitsgarantie voor kadervormingstrajecten. De sectorraad pleit daarom voor een uitbreiding van Art. 3. §3 waarbij de volgende bepalingen worden opgenomen:

Een vereniging die een kadervormingstraject wil organiseren dient vooraf per type van competentieprofiel bij de administratie een aanvraagdossier in dat ten minste volgende onderdelen beschrijft:

1° de manier waarop de vereniging het kadervormingstraject organiseert en begeleidt;

2° de manier waarop de vereniging faciliteert dat de deelnemer zal werken aan de te verwerven competenties;

3° de manier waarop de vereniging alle begeleiders van het traject vormt en opvolgt.

Deze toevoeging biedt een verduidelijking van elementen die de kwaliteitsgarantie verhogen. Het biedt een kader waarbinnen kadervormingstrajecten zich dienen te ontwikkelen en maakt organisaties bewust van de te vervullen voorwaarden.

3. Evaluatie van de hervorming voorzien

Om de effecten en gevolgen van de hervorming te monitoren en evalueren vraagt de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk om de gewijzigde regeling te evalueren na 5 jaar. Dit geeft de jeugdorganisaties de kans om de nieuwe attestenregeling in hun beleidsnota 2018-2021 te implementeren. In hun beleidsnota 2014-2017 hebben heel wat organisaties immers nog niet ingezet op deze nieuwe attestenregeling, die op 1 oktober 2015 in werking treedt. Een evaluatie van de hervorming na 5 jaar geeft een beter zicht op de gevolgen van de hervorming, na implementatie in de beleidsnota's.

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen,

Frie De Greef, *voorzitter*

Dirk Verbist, *ondervoorzitter*

Liesbeth Lemiere, *secretaris*

Advies bij het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid wat betreft kadervormingstrajecten
10 december 2013

ADVIES VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD

ADVIES

Wijziging regelgeving kadervorming

De jeugdsector, De Ambrassade en de afdeling jeugd werkten op vraag van minister Smet aan een voorstel tot wijziging van de huidige regelgeving over kadervorming. Het principe van deze wijziging moet ingebed worden binnen het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. De concretisering van de wijziging komt in een apart uitvoeringsbesluit. De Vlaamse Jeugdraad adviseert op de aanpassing aan het decreet.

VLAAMSE JEUGDRAAD	
4 december 2013	ADVIES 13/11

ADVIES Wijziging regelgeving kadervorming

De Vlaamse Jeugdraad, in vergadering op 4 december 2013 onder voorzitterschap van Lander Piccart, en waarbij aanwezig waren:

Niels De Ceulaer, Freek Stevens, Kim Celen, Ewout De Cat, Michiel Vanackere, Stijn Vlasschaert, Marie Wattiez, Finn Van Dinter, Stefanie Veraghtert, Lotta Coenen, Nore De Grez, Saskia Boone, Isaac Verhaeghe, Glenn Conings, Didier Verachtert

adviseert *unaniem* het volgende:

1.	Finaliseer tijdens deze legislatuur de wijziging aan het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid in functie van de hervorming van kadervorming binnen de jeugdsector. Ontwikkel hierover een bijhorend uitvoeringsbesluit.	p. 3
2.	Voeg aan de decreettekst de concrete competentieprofielen van animator, hoofdanimator en instructeur toe.	p. 4
3.	Zorg ervoor dat een kadervormingstraject bestaat uit: - een vormingsluik - een begeleide stage - een reflectiemoment Verander dus de term <i>theoretisch gedeelte</i> in <i>vormingsluik</i> en de term <i>evaluatiemoment</i> in <i>reflectiemoment</i> . Neem het aantal verplichte uren hiervoor op in het uitvoeringsbesluit.	p. 5
4.	Zorg ervoor dat het decreet bepalingen bevat met minimale kwaliteitsgaranties voor verenigingen die een kadervormingstraject willen organiseren. Neem daarom volgende punten in het decreet op: Een vereniging die een kadervormingstraject wil organiseren, dient vooraf per type van competentieprofiel bij de administratie een aanvraagdossier in dat ten minste volgende onderdelen beschrijft: 1° de manier waarop de vereniging het kadervormingstraject organiseert en begeleidt; 2° de manier waarop de vereniging faciliteert dat de deelnemer zal werken aan de te verwerven competenties; 3° de manier waarop de vereniging alle begeleiders van het traject vormt en opvolgt.	p. 5
5.	Neem in het uitvoeringsbesluit een evaluatie van de hervorming van de kadervormingstrajecten op na 3 jaar.	p. 6

1. Situering

De beleidsnota Jeugd 2009-2014 van minister Smet bevat de strategische doelstelling: *‘Kinderen en jongeren ruimte geven om competenties te ontdekken en ontwikkelen’* en de operationele doelstelling: *‘het competentiedenken -handelen in het jeugdwerk zelf stimuleren door de bestaande, maar ondertussen achterhaalde regelgeving m.b.t. het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers te evalueren en te herzien’*.

De huidige regeling is niet alleen **inhoudelijk**, maar ook op vlak van **wetgeving** achterhaald. Sinds 1995 bepaalt een apart reglement, de *‘Criteria voor het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers’*, de regels voor de geattesteerde kadervorming: . Door de opeenvolgende decreetwijzigingen sinds 1998 is de band tussen decreet en Criteria weggefallen. De aansluiting met het decreet waaraan de huidige regeling oorspronkelijk refereerde, ontbreekt en zo zijn de huidige criteria pseudowetgeving geworden.

Aan het huidige voorstel gaat een lang **traject** vooraf. In het najaar van 2010 maakten VVJ, Afdeling Jeugd en Steunpunt Jeugd een SWOT-analyse van de bestaande regelgeving. In het najaar van 2011 werd een gemengde werkgroep van experts en Afdeling Jeugd samengesteld. De werkgroep kwam tussen januari 2012 en oktober 2013 achttien keer samen. In die periode koppelde ze haar voortgang regelmatig terug op de Expertisegroep Vorming en op de Commissie Jeugdwerk. Daarnaast waren er op de Commissie Jeugdwerk van 17 april 2013 en de Expertisegroep Vorming van 16 mei 2013 feedbackmomenten rond de competentieprofielen. . De Commissie Jeugdwerk en de Expertisegroep Vorming bespraken het initiële voorstel tot decreetwijziging op respectievelijk 15 en 16 mei 2013. Tot slot was er op 18 september 2013 een gezamenlijk feedbackmoment op het uitvoeringsbesluit voor de Commissie Jeugdwerk en de Expertisegroep Vorming .

De Vlaamse Jeugdraad staat achter de wijziging en is tevreden dat 3 jaar werken zal resulteren in een vernieuwd systeem van kadervorming. Het was geen evident proces. Maar we zijn overtuigd dat we met de nodige inspanningen ook tot een gedragen voorstel van uitvoeringsbesluit zullen komen.

2. Advies

2.1 Belang van wijziging voor de jeugdsector

Finaliseer tijdens deze legislatuur de wijziging aan het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid in functie van de hervorming van kadervorming binnen de jeugdsector. Ontwikkel hierover een bijhorend uitvoeringsbesluit.

De Vlaamse Jeugdraad wees in het advies 0835 al op **de noodzaak van een fundamentele wijziging** van de huidige regeling: *‘Vandaag spreken we ons louter uit over de technische aanpassing van de attestenregeling maar morgen zitten we graag samen om de fundamentele discussie over de rol van de attesten binnen het competentiedenken aan te gaan.’*

In advies 0917 op de beleidsnota jeugd 2009-2014 van minister Smet herhaalden we deze noodzaak door ons positief uit te spreken over de opgenomen wijziging van de achterhaalde regelgeving: *‘De Vlaamse Jeugdraad is tevreden dat de achterhaalde regelgeving m.b.t. het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers wordt herzien.’*

De jeugdsector erkent het belang en de waarde van de hervorming van de geattesteerde kadervorming. We dringen dan ook aan om het nieuwe voorstel **deze legislatuur nog te verankeren in het decreet** en het bijhorende uitvoeringsbesluit.

2.2 Competentieprofielen

Voeg aan de decreettekst de concrete competentieprofielen van animator, hoofdanimator en instructeur toe.

De Vlaamse Jeugdraad **stelt een discrepantie vast tussen de memorie van toelichting en het voorontwerp van decreet**. We lezen in de toelichting: *‘De begrippen animator, hoofdanimator en instructeur worden behouden, maar sluitend gedefinieerd. Aan elke rol is een specifiek competentieprofiel verbonden. Elk profiel bestaat op zijn beurt uit een vaste set van competenties met bijhorende indicatoren.’* De verwijzing hiernaar in het voorontwerp van decreet is volgens ons te beperkt.

De werkgroep kwam tot een gedragen en sterk voorstel over de formulering van de competentieprofielen. De jeugdsector steunt dit voorstel en vindt het een verbetering ten opzichte van de huidige regeling. Daarom adviseren we om onderstaand voorstel effectief op te nemen in het decreet:

Het **competentieprofiel van animator** bestaat uit volgende competenties:

- 1° kinderen en jongeren begeleiden;
- 2° activiteiten organiseren;
- 3° over zichzelf reflecteren als animator;
- 4° de veiligheid van kinderen en jongeren waarborgen;
- 5° respectvol handelen;
- 6° samenwerken;
- 7° enthousiasmeren.

Het **competentieprofiel van hoofdanimator** bestaat uit volgende competenties:

- 1° animatoren begeleiden;
- 2° een geheel aan activiteiten organiseren;
- 3° over zichzelf reflecteren als hoofdanimator;
- 4° animatoren evalueren;
- 5° de eindverantwoordelijkheid nemen;
- 6° administratieve gegevens beheren;
- 7° communiceren met verschillende partners;
- 8° een team leiden.

Het **competentieprofiel van instructeur** bestaat uit volgende competenties:

- 1° deelnemers begeleiden;
- 2° vorming voorbereiden;
- 3° vorming begeleiden;
- 4° vorming evalueren;
- 5° over zichzelf reflecteren als instructeur;
- 6° deelnemers evalueren;
- 7° de eindverantwoordelijkheid nemen;
- 8° administratieve gegevens beheren;
- 9° communiceren met verschillende partners.

2.3 Samenstelling kadervormingstrajecten

Zorg ervoor dat een kadervormingstraject bestaat uit:

- een vormingsluik
- een begeleide stage
- een reflectiemoment

Verander dus de term *theoretisch gedeelte* in *vormingsluik* en de term *evaluatiemoment* in *reflectiemoment*. Neem het aantal verplichte uren hiervoor op in het uitvoeringsbesluit.

De **combinatie van een vormingsluik, begeleide stage en een reflectiemoment** verhoogt volgens ons de kwaliteit van de kadervormingstrajecten. De toelichting stelt terecht dat deze combinatie de kadervormingstrajecten versterkt en een oplossing biedt voor de huidige moeilijkheden in de koppeling tussen cursus en stage.

De termen *theoretisch gedeelte* en *evaluatiemoment* dekken volgens ons de lading en de filosofie zoals beschreven in de toelichting onvoldoende. We adviseren dan ook om beide termen te vervangen.

De term *theoretisch gedeelte* associëren we te veel met het formeel leren. De jeugdsector wil met de uitreiking van een attest niet oordelen of een begeleider al dan niet een goede begeleider is. **De kern van attestering is voor ons de waardering van het niet-formeel leren van jongeren.** Daarom kiezen we bewust voor het begrip *vormingsluik*, dat de lading veel beter dekt.

De Vlaamse Jeugdraad is verbaasd over de keuze voor *evaluatiemoment*. We vinden het belangrijk dat deelnemers aan vormingstrajecten over zichzelf en hun competenties **reflecteren**. Een deelnemer moet het eigen leerproces analyseren en in vraag durven stellen. We zijn het volledig eens met de formulering hierover in de toelichting bij het decreet. Maar zijn van mening dat de term *reflectiemoment* veel geschikter is.

Het aantal uren vorming en stage wordt in de nieuwe regeling grondig gewijzigd. Daarover bestaat momenteel **geen eensgezindheid** binnen de jeugdsector. We maken ons wel sterk dat we tot een gezamenlijk gedragen voorstel kunnen komen. Maar hiervoor is meer tijd nodig. Daarom pleiten we ervoor om deze paragraaf niet in het decreet, maar in het uitvoeringsbesluit op te nemen. Een uitvoeringsbesluit is ook sneller te wijzigen als in de toekomst, na evaluatie, blijkt dat het aantal uren niet langer aan de realiteit voldoet.

2.4 Garantie kwalitatieve organisatie en opvolging kadervormingstraject

Zorg ervoor dat het decreet bepalingen bevat met minimale kwaliteitsgaranties voor verenigingen die een kadervormingstraject willen organiseren. Neem daarom volgende punten in het decreet op:

Een vereniging die een kadervormingstraject wil organiseren dient vooraf per type van competentieprofiel bij de administratie een aanvraagdossier in dat ten minste volgende onderdelen beschrijft:

- 1° de manier waarop de vereniging het kadervormingstraject organiseert en begeleidt;
- 2° de manier waarop de vereniging **faciliteert** dat de deelnemer zal werken aan de te verwerven competenties;
- 3° de manier waarop de vereniging alle begeleiders van het traject vormt en opvolgt.

We kiezen bewust voor de term *faciliteert* omdat we als jeugdsector niet kunnen garanderen dat iedere deelnemer ook effectief zal werken aan de te verwerven competenties. We kunnen dat wel ondersteunen en stimuleren en garanderen dat deelnemers genoeg kansen krijgen om aan hun competenties te werken.

Ook hier merken we een discrepantie tussen de memorie van toelichting en het voorontwerp van decreet. De toelichting gaat sterk in op *'de manier waarop een vereniging zal moeten aantonen dat de inhoud en de opbouw van het traject gericht zijn op het verwerven van de competenties van het desbetreffende profiel*. Daarnaast moet een vereniging beschrijven hoe zij de begeleiders van het traject zal vormen en opvolgen. Het voorontwerp van decreet vermeldt hierover niets. Dat vinden we jammer.

Een decretale formulering over de organisatie en opvolging van kadervormingstrajecten zorgt ervoor dat organisaties:

- verplicht hun visie op geattesteerde vorming kenbaar maken;
- moeten verantwoorden op welke manier ze geattesteerde kadervorming realiseren;
- erkenning kunnen krijgen als ze op een kwalitatieve manier kadervorming organiseren.

Tot slot brengt de toevoeging ook een administratieve vereenvoudiging met zich mee.

2.5 Evaluatie na 3 jaar

Neem in het uitvoeringsbesluit een evaluatie van de hervorming van de kadervormingstrajecten op na 3 jaar.

De nieuwe regels met betrekking tot het organiseren van kadervormingstrajecten zijn een fundamentele hervorming. Ze betekenen voor alle organisaties die kadervormingstrajecten organiseren ingrijpende veranderingen. Hoewel de gedragenheid voor deze hervorming binnen de jeugdsector groot is, zijn een aantal gevolgen van de hervorming moeilijk in te schatten. De Vlaamse Jeugdraad pleit er daarom voor om de nieuwe regelgeving tijdig en op structurele basis te evalueren met vertegenwoordigers uit het veld. De jeugdsector engageert zich om hier een actieve rol in op te nemen.

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 13 december 2013

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, wat betreft kadervormingstrajecten

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een artikel 17/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 17/1. §1. In dit artikel wordt verstaan onder:

1° animator: jeugdwerker die kinderen en jongeren bij hun activiteiten binnen het jeugdwerk begeleidt;

2° attest: een door de Vlaamse Gemeenschap erkend bewijs dat een individu een kadervormingstraject heeft doorlopen;

3° competentieprofiel: een afgerond geheel van competenties die een persoon in een bepaalde maatschappelijke context hanteert om (de) te verwachten resultaten in die maatschappelijke rol te realiseren;

4° hoofdanimator: jeugdwerker die verantwoordelijkheid opneemt binnen een groep van jeugdwerkers;

5° instructeur: jeugdwerker die verantwoordelijkheid opneemt in het vormingsproces van jeugdwerkers;

6° kadervormingstraject: een specifiek vormingstraject dat wordt opgezet met het oog op de vorming van animatoren, hoofdanimatoren en instructeurs.

§2. Een vereniging die op basis van dit decreet een werkingssubsidie ontvangt, kan kadervormingstrajecten organiseren die leiden tot de uitreiking van attesten aan jeugdwerkers. Die kadervormingstrajecten hebben specifiek tot doel de deelnemers te begeleiden bij het verwerven van de competenties van de competentieprofielen van respectievelijk animator, hoofdanimator en instructeur.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de drie competentieprofielen.

§3. Elk kadervormingstraject bestaat uit een:

- 1° een theoretisch gedeelte;
- 2° een begeleide stage;
- 3° een evaluatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de duur, de inhoud en de toelatings- en begeleidingsvoorwaarden van het kadervormingstraject.

§4. Met het oog op de erkenning van een kadervormingstraject dient de vereniging bij de administratie een aanvraagdossier in dat ten minste volgende onderdelen beschrijft:

- 1° de manier waarop de vereniging het kadervormingstraject organiseert en begeleidt;
- 2° de manier waarop de vereniging ondersteunt, stimuleert en garandeert dat deelnemers kansen krijgen om de competenties te verwerven;
- 3° de manier waarop de vereniging alle begeleiders van het traject vormt en opvolgt.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels en de termijnen voor die aanvraag.

§5. Nadat een aanvraag door de administratie is goedgekeurd, heeft de vereniging een meldingsplicht voor de afzonderlijke kadervormingstrajecten.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels en de termijnen voor die procedure.

§6. Aan de deelnemer die met positief gevolg een kadervormingstraject heeft doorlopen, wordt een attest uitgereikt.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels en de termijnen voor die procedure. “

Art. 3. Dit decreet treedt in werking op 1 oktober 2015.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 54.847/3
van 15 januari 2014

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende wijziging van het
decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en
kinderrechtenbeleid, wat betreft kadervormingstrajecten’

Op 18 december 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, wat betreft kadervormingstrajecten’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 7 januari 2014. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Lieven DENYS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Nathalie VAN LEUVEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 15 januari 2014.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het decreet van 20 januari 2012 ‘houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid’ aan te vullen met een artikel 17/1. Dat artikel strekt ertoe het mogelijk te maken dat een vereniging die op basis van het genoemde decreet werkingssubsidies ontvangt, kadervormingstrajecten kan organiseren die leiden tot de uitreiking van attesten aan jeugdwerkers. Die kadervormingstrajecten hebben tot doel de deelnemers eraan te begeleiden bij het verwerven van de competenties verbonden aan de competentieprofielen van animator, hoofdanimator en instructeur.

ALGEMENE OPMERKING

3. In een aantal bepalingen van het ontwerp wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid verleend om “de nadere regels” te bepalen betreffende respectievelijk de competentieprofielen, de aanvraag (tot erkenning van een kadervormingstraject) en de procedures (voor de melding van de afzonderlijke kadervormingstrajecten en voor het uitreiken van het attest aan de deelnemer die met positief gevolg een kadervormingsproject heeft gevolgd).²

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Ook in het ontworpen artikel 17/1, § 3, tweede lid, wordt gewag gemaakt van het bepalen van “de nadere regels”, maar hier heeft de delegatie duidelijk betrekking op het bepalen van de duur, de inhoud en de voorwaarden voor de toelating en de begeleiding van de deelnemers aan het kadervormingstraject.

De draagwijdte van die bepalingen is niet duidelijk. Ofwel wordt daarmee niets meer beoogd dan wat reeds voortvloeit uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. In dat geval is een specifieke machtiging aan de Vlaamse Regering overbodig en dienen de genoemde bepalingen uit het ontwerp te worden weggelaten of te worden ingeperkt.³ Ofwel reiken de aan de Vlaamse Regering verleende opdrachten verder dan wat uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid voortvloeit, in welk geval het voorwerp ervan dient te worden gepreciseerd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

³ In het ontworpen artikel 17/1, §§ 4, tweede lid, 5, tweede lid, en 6, tweede lid, wordt ook een delegatie gegeven om termijnen te bepalen.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een artikel 17/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 17/1. §1. In dit artikel wordt verstaan onder:

- 1° animator: jeugdwerker die kinderen en jongeren bij hun activiteiten binnen het jeugdwerk begeleidt;
- 2° attest: een door de Vlaamse Gemeenschap erkend bewijs dat een individu een kader-vormingstraject heeft doorlopen;
- 3° competentieprofiel: een afgerond geheel van competenties die een persoon in een bepaalde maatschappelijke context hanteert om de te verwachten resultaten in die maatschappelijke rol te realiseren;
- 4° hoofdanimator: jeugdwerker die verantwoordelijkheid opneemt binnen een groep van jeugdwerkers;
- 5° instructeur: jeugdwerker die verantwoordelijkheid opneemt in het vormingsproces van jeugdwerkers;
- 6° kadervormingstraject: een specifiek vormingstraject dat wordt opgezet met het oog op de vorming van animatoren, hoofdanimatoren en instructeurs.

§2. Een vereniging die op basis van dit decreet een werkingssubsidie ontvangt, kan kadervormingstrajecten organiseren die leiden tot de uitreiking van attesten aan jeugdwerkers. Die kadervormingstrajecten hebben specifiek tot doel de deelnemers te begeleiden bij het verwerven van de competenties van de competentieprofielen van respectievelijk animator, hoofdanimator en instructeur.

De Vlaamse Regering bepaalt de competenties en bijhorende indicatoren met betrekking tot de drie competentieprofielen.

§3. Elk kadervormingstraject bestaat uit een:

- 1° een theoretisch gedeelte;
- 2° een begeleide stage;
- 3° een evaluatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de duur, de inhoud, de toelatings- en begeleidingsvoorwaarden en de specifieke regels waaraan moet worden voldaan.

§4. Met het oog op de erkenning van een kadervormingstraject dient de vereniging bij de administratie een aanvraagdossier in dat ten minste volgende onderdelen beschrijft:

- 1° de manier waarop de vereniging het kadervormingstraject organiseert en begeleidt;
- 2° de manier waarop de vereniging ondersteunt, stimuleert en garandeert dat deelnemers kansen krijgen om de competenties te verwerven;
- 3° de manier waarop de vereniging alle begeleiders van het traject vormt en opvolgt.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen, de inhoud en de procedure voor de aanvraag en de erkenning van het kadervormingstraject.

§5. Nadat een aanvraag door de administratie is goedgekeurd, heeft de vereniging een meldingsplicht voor de afzonderlijke kadervormingstrajecten.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen, de inhoud en de procedure.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de erkende kadervormingstrajecten worden bekendgemaakt.

§6. Aan de deelnemer die met positief gevolg een kadervormingstraject heeft doorlopen, wordt een attest uitgereikt.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen en de leeftijdsvereisten voor de uitreiking van de attesten.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor het opnemen van de persoonsgegevens in een databestand met het oog op beleidsevaluatie.

Art. 3. Dit decreet treedt in werking op 1 oktober 2015.

Brussel, 24 januari 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
REGULERINGSIMPACTANALYSE (RIA)

Reguleringsimpactanalyse voor

Het ontwerp van decreet houdende wijziging van het
decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd
jeugd- en kinderrechtenbeleid, wat betreft
kadervormingstrajecten

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	2013/422
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Pascal Smet
RIA en JoKER	Ja
link naar de regelgevingsagenda	/

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	Johan.vangaens@cjsm.vlaanderen.be
organisatie	Vlaamse overheid
beleidsdomein	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
entiteit	Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen – Afdeling Jeugd

2 Titel en fase

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, wat betreft kadervormingstrajecten.

Fase 3 – goedkeuring

Stap 14: 1ste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering

3 Samenvatting

Deze decreetwijziging schept een nieuw regelgevend kader voor het opzetten van kadervormingstrajecten voor animator, hoofdanimator en instructeur in het jeugdwerk en voor het uitreiken van de gelijknamige attesten.

Wegens zowel inhoudelijk als legistiek achterhaald, is het behoud van de *Criteria voor het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers* geen optie. Het opheffen zonder meer van deze Criteria is dat ook niet. Het zou voor kinderen, jongeren en gemeenten enkel negatieve effecten hebben: een wildgroei qua aanbod waarin niemand het bos tussen de bomen nog ziet. Voor verenigingen en de administratie zou het op administratief vlak een vereenvoudiging inhouden, maar die weegt niet op tegen het verlies dat een “standaard” in zake geattesteerde kadervorming op sectorniveau zou betekenen.

De nieuwe regelgeving introduceert het competentiedenken en –handelen in de sector door de rollen van animator, hoofdanimator en instructeur te omschrijven in termen van competenties. Door de jongeren te coachen gedurende het hele vormingstraject en hen in een reflectiemoment te laten stilstaan bij het leerproces worden zij zich bewust van de waarde van het geleerde. Op die wijze zullen de attesten niet langer een “symbolisch” gehalte hebben, maar een concrete “inhoud” representeren. Daardoor verhoogt hun waarde zowel binnen de sector als daarbuiten.

Door de grote bijdrage van de sector aan de evaluatie van de Criteria en het opstellen van voorliggend ontwerp van decreet heeft de nieuwe regelgeving grote gedragenheid. De intentie tot verdere samenwerking tussen de jeugdadministratie en de vertegenwoordigers van de sector zal ook de verdere uitvoering van het decreet ondersteunen. Dit betreft zowel het opstellen van generieke documenten, als het actief informeren van alle betrokkenen en – in een latere fase – de evaluatie van het decreet.

De nieuwe regelgeving vermindert de administratieve lasten van de sector omdat er vergeleken met nu op cursusniveau slechts op 1 moment in de tijd 1 document moet worden ingediend (nu: 3 documenten op 2 verschillende tijdstippen); de andere administratieve processen zijn vergelijkbaar met die in de Criteria (aanvraag kadervormingstraject en aanvraag attesten) maar zullen in de toekomst – omdat ze gedigitaliseerd worden – ook minder tijd in beslag nemen. De gemeenten zullen mogelijks hun subsidiereglement moeten aanpassen indien dat expliciet refereert aan de Criteria (eenmalig beperkte kost).

De regelgeving zal slechts een beperkte weerslag hebben op het personeelsbestand van de Vlaamse overheid. Waar de administratieve afhandeling tot op heden eerder kwantitatief van aard was en uitgevoerd werd door 1 FTE niveau D, ondersteund door 0,20 FTE niveau A, zal in de toekomst meer gefocust worden op inhoudelijke elementen. Mede door het digitaliseren van de processen (in het bijzonder het feit dat verenigingen zelf zullen instaan voor het invoeren van gegevens in de database en voor het printen van de attesten) zal voortaan 0,50 FTE niveau D volstaan, maar zal het zwaartepunt zich bij de niveau A dossierbehandelaars situeren. Door de verankering van de nieuwe regels in het bestaand decreet zal de kadervorming meer dan ooit deel uitmaken van een geïntegreerde dossierbehandeling op verenigingsniveau. Daardoor is er geen werving van bijkomend personeel vereist. In de implementatiefase zal van de huidige personeelsleden een uitzonderlijke inspanning worden gevraagd, die mogelijk gepaard gaat met het tijdelijk terugschroeven van andere taken.

4 Probleembeschrijving

Het ministeriële reglement *Criteria voor het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers*, dat dateert van 1995, strekt ertoe attesten uit te reiken aan jongeren die een vorming hebben doorlopen voor respectievelijk animator, hoofdanimator, instructeur en hoofdinstructeur in het jeugdwerk. De uitgereikte attesten hebben momenteel enkel een waarde binnen de jeugdsector. Ze documenteren dat de houder aan een erkende cursus heeft deelgenomen en een stage in het jeugdwerk heeft doorlopen. Aangezien in veel gemeentelijke subsidiereglementen wordt gerefereerd aan deze attesten hebben ze een impact op de werking (meer specifiek op de begeleiding) van heel wat lokale jeugdwerkinitiatieven. In dat kader leveren ze de houder vaak een (hogere) vrijwilligersvergoeding op.

Daarnaast motiveren ze de jongere om voortgezette vorming te volgen en zo verder te groeien in zijn vrijwilligersrol in het jeugdwerk.

Naast procedures voor het verkrijgen van de attesten, beschrijven de Criteria ook voorwaarden waaraan de desbetreffende vormingsprogramma's moeten voldoen. Het gaat zowel om eerder organisatorische elementen (aantal uren, kwalificatie van de begeleiders, aantal deelnemers, leeftijdsbepalingen) als om voorschriften over de inhoud van de cursussen. De brede omschrijving van deze zogenaamde domeinen (= cursusonderdelen) heeft in de loop van de tijd aanleiding gegeven tot een (te) breed scala aan cursussen. Vooral wat betreft de attesten van hoofdanimator en hoofdinstructeur stelt zich een probleem betreffende de vergelijkbaarheid van de vormingsprogramma's tussen de verschillende verenigingen. Dit geeft aanleiding tot twijfels over de gelijkwaardigheid van de programma's en finaal dus over de gelijkwaardigheid van de uitgereikte attesten.

Er dient dus geconcludeerd dat de Criteria niet langer een adequate basis vormen voor het opzetten van vormingsprogramma's met een generiek leerresultaat. Het is een regelgevend kader dat inhoudelijk niet aansluit bij de huidige visie om leerresultaten, los van de context waarin ze verworven worden, te omschrijven in termen van competenties. Dit ondermijnt niet alleen de waarde die de attesten voor de jongere kunnen hebben binnen de jeugdsector zelf, maar hypothekeert het zichtbaar maken, documenteren en finaal het valideren van leerresultaten van niet-formeel leren in het algemeen.

In de beleidsnota Jeugd 2009 – 2014 werd onder de volgende strategische doelstelling "Kinderen en jongeren ruimte geven om competenties te ontdekken en ontwikkelen" als operationele doelstelling 2 o.m.: "het competentiedenken en –handelen in het jeugdwerk zelf stimuleren door: de bestaande, maar ondertussen achterhaalde regelgeving m.b.t. het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers te evalueren en te herzien (...)" (blz. 18) opgenomen. De evaluatie en aanpassing van de attestenregeling werd ook opgenomen in de regelgevingsagenda (blz. 26). Deze doelstellingen sluiten aan bij de Aanbeveling van de Raad van 20 december 2012 betreffende de validatie van niet-formeel en informeel leren (2012/C 398/01) (zie publicatieblad van de EU van 22 december 2012).

Tenslotte maar niet het minst belangrijk is te weten dat naast inhoudelijke redenen er ook een wetgevingstechnische reden is die noopt tot het herzien van de Criteria. Initieel was dit ministeriële reglement nauw verbonden met het decreet van 22 januari 1975 tot regeling van de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk. In dit decreet waren nl. specifieke erkennings- en subsidiebepalingen opgenomen voor de kadervormingscursussen die - in hoofde van de deelnemers – aanleiding gaven tot het uitreiken van attesten. De band tussen decreet en Criteria is geleidelijk echter losser geworden en ten slotte volledig weggevallen door de opeenvolgende decreetswijzigingen sinds 1998. Die hadden eerst tot gevolg dat erkende landelijk georganiseerde verenigingen niet meer verplicht zijn kadervorming te organiseren, nadien dat er geen specifieke decretale bepalingen meer zijn voor het organiseren van kadervormingscursussen en ten slotte dat er geen aparte subsidiëring op landelijk niveau meer is voor het organiseren van kadervormingscursussen. In de Criteria zelf bleef wel de bepaling gehandhaafd dat alleen kadervormingsprogramma's georganiseerd door erkende landelijk georganiseerde verenigingen in aanmerking kwamen voor het uitreiken van attesten. Doordat de Criteria doorheen de tijd dus hun aansluiting verloren met het decreet waaraan ze initieel refereerden, zijn ze verworden tot pseudo-wetgeving (cf. Advies van 6 juli 2011 van de Juridische Dienst van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media). In het kader van behoorlijk beleid dient hier komaf mee gemaakt.

5 Beleidsdoelstelling

Het voorliggend ontwerp van decreet sluit aan bij de strategische doelstelling "kinderen en jongeren ruimte geven om competenties te ontdekken en ontwikkelen", meer specifiek bij de subdoelstelling "het competentiedenken en –handelen in het jeugdwerk zelf stimuleren" (beleidsnota Jeugd 2009 – 2014).

In algemene zin wordt beoogd dat jongeren zich – meer dan vandaag het geval is – bewust worden van de competenties die zij ontwikkelen door deelname aan het jeugdwerk. Dit bevordert het inzicht dat kennis, vaardigheden en houdingen niet alleen in een schoolse omgeving of thuis worden verworven maar ook in de vrije tijd. Dat opent het perspectief op het inzetten en valoriseren van deze competenties in andere contexten (bv. onderwijs en/of werk) en in andere levensfasen (levenslang leren).

Meer specifiek wordt gefocust op jongeren die ervoor kiezen zich te laten vormen tot animator, hoofdanimator en instructeur in het jeugdwerk. Waar bij kinderen en jongeren die participeren aan het jeugdwerk het leren meestal spontaan en impliciet plaatsgrijpt (informeel leren) en het expliciteren van deze leerresultaten dus eigenlijk een contradictio in terminis is, stappen deze jongeren bewust in een vormingsproces in. In die context is het expliciteren van leerresultaten per definitie minder problematisch. Omdat de Criteria, die vooral het bereiken van een generieke organisatiepraktijk beogen, dit proces onvoldoende ondersteunen, is er nood aan een nieuwe reglementering die de finaliteit van de vormingstrajecten van animator, hoofdanimator en instructeur duidelijk bepaalt door te vertrekken van competentieprofielen.

6 Opties

→ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

De Criteria voor het uitreiken van attesten blijven ongewijzigd gelden.

Er is geen aansluiting bij het competentiedenken en – handelen.

Het reglement is niet decretaal onderbouwd; de pseudo-wetgeving wordt niet geregulariseerd.

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Er komt een wetgevend kader voor het opzetten van kadervormingstrajecten die tot doel hebben animatoren, hoofdanimatoren en instructeurs in het jeugdwerk te vormen. Uitgangspunt daarbij zijn de competentieprofielen waarin deze rollen worden omschreven. De verenigingen worden gesensibiliseerd om de jongeren gedurende het ganse traject te coachen. Aan jongeren die een kadervormingstraject succesvol doorlopen kan een attest worden uitgereikt. Dit identificeert en documenteert de leerresultaten. Dit is de eerste noodzakelijke stap om op termijn het valideren van niet-formeel en informeel leren mogelijk te maken.

Er wordt gekozen voor een verankering van de nieuwe regels in het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. In dat decreet wordt vorming voor jeugdwerkers immers genoemd als kerntaak van het jeugdwerk (cf. erkenningsmodules). De geattesteerde kadervorming is een onderdeel van deze vorming in ruime zin. Het is dus niet opportuun de specifieke regels m.b.t. deze vorming te reglementeren in een nieuw (apart) decreet.

→ Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

De Criteria worden opgeheven. Er is geen specifieke regelgeving meer m.b.t. de organisatie van kadervormingen. De overheid reikt geen attesten meer uit. De overheid draagt niet rechtstreeks bij tot het identificeren en documenteren van de leerresultaten van jeugdwerkers en stimuleert dus niet het competentiedenken en – handelen in de jeugdsector.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

We onderscheiden volgende doelgroepen:

- 1/ Jongeren vanaf 15 jaar
- 2/ Verenigingen die kadervormingsprogramma's organiseren
- 3/ Gemeenten: als subsidieverstrekker (cf. subsidiereglementen) en organisator van jeugdwerk (bv. speelpleinwerking)
- 4/ Kinderen
- 5/ Administratie Vlaamse Overheid: afdeling Jeugd

Nuloptie

Effectbeschrijving

De Criteria voor het uitreiken van attesten blijven ongewijzigd gelden.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	Schatting	omschrijving	schatting
Jongeren	Hebben keuze uit een gevarieerd aanbod aan vormingsprogramma's die leiden naar hetzelfde attest.	Op jaarbasis organiseren ca. 37 erkende landelijk georganiseerde verenigingen een animatorcursus, ca. 31 een hoofd-animatorcursus en ca. 20 een instructeurscursus	Doordat de vormingspakketten onderling verschillen zien de jongeren het bos door de bomen niet meer. Het aanbod voor hoofdinstructeurs is zeer beperkt.	Op jaarbasis worden maximaal 2 (onvolledige !) cursussen voor hoofdinstructeur georganiseerd

	Ontvangen een uniform attest uitgereikt door de overheid. Dat attest heeft voor hen een hoge symbolische waarde (ze worden erkend als “gevormd”) en vertegenwoordigt potentieel ook een geldwaarde (de houders krijgen soms een (hogere) vrijwilligersvergoeding. Het vooruitzicht op een attest stimuleert tot het volgen van kadervorming.	Jaarlijks worden ca. 6000 attesten uitgereikt	Eenzelfde attest kan verschillende ladingen dekken. De waarde inzake het identificeren en documenteren van leerresultaten is daardoor zeer beperkt tot onbestaande. De jongeren weten niet waarvoor een attest precies staat. Daardoor blijft de waardering van het attest meestal beperkt tot de jeugdwerkcontext. In het slechtste geval worden jongeren zelfs geconfronteerd met jeugdwerkinitiatieven die hun attest niet erkennen en hen soms verplichten eenzelfde traject nogmaals te doorlopen. Worden niet geïntroduceerd in competentiedenken. Leggen daardoor geen verbanden tussen wat ze leren in een formele en niet-formele context.	
Verenigingen	Huidig reglement is jaren quasi ongewijzigd in voege en biedt in die zin een veilig, want gekend kader voor het opzetten van kadervormingscursussen.	Op jaarbasis is er een aanbod van ca. 420 kadervormingsinitiatieven (gehele cursussen en/of cursusonderdelen)	Er gaan van het reglement geen impulsen tot vernieuwing uit.	

	De normen zijn breed omschreven en laten de verenigingen veel inhoudelijke vrijheid. Het reglement is opgesteld vanuit het belang van verenigingen: de kadervorming is in de eerste plaats opgezet om jongeren te vormen in functie van het opnemen van een rol binnen de eigen vereniging. Het aanbieden van geattesteerde kadervormingscursussen is een middel om vrijwilligers aan te trekken. Het hebben van "gevormde" leiders draagt bij tot de kwaliteit van de vereniging en haar aanbod. Het feit dat de Vlaamse overheid de vormingsprogramma's erkent bezorgt de verenigingen impliciet een soort kwaliteitslabel		De brede omschrijving van normen leidt tot een weinig uniform aanbod dat toch hetzelfde label krijgt Het reglement zet te weinig aan tot het coachen van de individuele deelnemer gedurende het ganse traject. Sommige verenigingen concentreren zich enkel op het geven van cursussen en nemen geen rol op tijdens de stages. Daardoor haken deelnemers soms af. Enkel erkende landelijk georganiseerde verenigingen mogen attesten uitreiken	65 verenigingen
--	---	--	--	------------------------

			Vrij zware administratieve verplichtingen: verplicht insturen van vormingsprogramma, cursusaanvraag, deelnemerslijst, cursusverslag.	
Gemeenten	Huidig reglement is jaren quasi ongewijzigd in voege en biedt in die zin een veilig, want gekend kader. De gemeentelijke reglementen die eraan refereren kunnen behouden blijven. De gemeenten hoeven zelf geen monitoren te vormen. Doordat de geattesteerde monitoren een bovengemeentelijke cursus hebben gevolgd, hebben ze hun blik kunnen verruimen. Daardoor kunnen gemeenten leren van goede voorbeelden van elders. Attesten zijn een eenvoudig selectie criterium voor monitoren.		Gemeenten kunnen zelf geen cursussen op lokaal niveau organiseren, noch attesten uitreiken. Attesten bewijzen dat een monitor een bepaald vormings-traject heeft afgelegd, maar zeggen niets over de competenties waarover de individuele monitor beschikt.	

Kinderen	Een groot deel van de vrijwilligers die hen begeleiden in het jeugdwerk hebben een vormingstraject doorlopen dat beantwoordt aan gestandaardiseerde (kwaliteits)voorwaarden. De trajecten zijn erop gericht de jongeren in hun rol t.a.v. kinderen te ondersteunen.		Het is onvoldoende duidelijk over welke competenties de houders van een attest (moeten) beschikken omdat de voorschriften eerder gaan over de organisatiemodaliteit en de inhoud van de cursussen, daardoor is de ene monitor de andere niet ook al beschikken ze over hetzelfde attest.	
Afdeling Jeugd	Huidig reglement is jaren quasi ongewijzigd in voege en biedt in die zin een veilig, want gekend kader. De interne werkprocessen hoeven niet aangepast te worden. Personeel hoeft niet opgeleid te worden. Er is een normeringssysteem voor kadervorming op Vlaams niveau. Door administratieve opvolging en inspecties kan gewaakt worden over de kwaliteit van het vormingsaanbod.		Vrij zware administratieve opvolging (nazicht van vormingsprogramma's, cursusaanvragen, deelnemerslijsten, cursusverslagen) die eerder kwantitatieve dan kwalitatieve elementen betreft. De Criteria zijn een ministerieel reglement zonder decretale basis. De administratie houdt toezicht op "pseudo-wetgeving".	

	Er zijn geen kosten eigen aan het veranderen en implementeren van nieuwe regelgeving.		Er blijft een discrepantie tussen de Criteria en de voorwaarden inzake vorming in het decreet vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. De resultaten van de doorlichting van de kadervorming en het doorlopen proces met de werkgroep blijven onbenut.	
--	---	--	--	--

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Er komt een wetgevend kader voor het opzetten van kadervormingstrajecten die tot doel hebben animatoren, hoofdanimatoren en instructeurs in het jeugdwerk te vormen. Het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid wordt in die zin aangepast.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Jongeren	Er zal zich een vormingsaanbod ontwikkelen dat beter afgestemd is op de noden van de deelnemers betreffende hun rol in het jeugdwerk Wie deelneemt krijgt inzicht in de competenties waarover hij als begeleider in het jeugdwerk moet beschikken.	Op jaarbasis is er een aanbod van ca. 420 kadervormingsinitiatieven (gehele cursussen en/of cursusonderdelen)	De kadervormingstrajecten bestaan naast een cursus en een stage ook uit een reflectiemoment. Dit vraagt een groter engagement van de deelnemer.	Een traject bestaat voortaan uit 3 (i.p.v. 2) onderdelen.

	Wie deelneemt heeft de garantie dat hij gedurende het hele kadervormings-traject (cursus – stage – reflectiemoment) wordt gecoacht. Wie deelneemt ontvangt een gelijkwaardig attest onafhankelijk van welke vereniging het traject heeft begeleid. Wie een attest ontvangt, kan dit ook gebruiken in andere contexten voor het documenteren van de competenties waarover hij beschikt. Zullen actief geïnformeerd worden van het aanbod aan kadervormingstrajecten. Zullen actief geïnformeerd worden van het aanbod aan kadervormingstrajecten.			
--	---	--	--	--

Verenigingen	De duidelijke definities van de rollen en de competentieprofielen zorgen voor een heldere focus m.b.t. het op te zetten kadervormingstraject. Niet alleen de erkende landelijk georganiseerde verenigingen, maar alle verenigingen die werkings-subsidies ontvangen kunnen kadervormingstrajecten organiseren. De verankering van deze regels in het decreet zorgt ervoor dat verenigingen een consistent beleid voor hun gehele werking kunnen opzetten.	Ca. 100 verenigingen.	Verenigingen zijn minder vrij in het invullen van de programma's – ze moeten werken aan generieke doelstellingen die het belang van de individuele vereniging overstijgen. Daardoor zullen ze hun cursussen en hun stagebegeleiding moeten evalueren en desgevallend aanpassen. Ook moeten ze supplementair reflectiemomenten opzetten.	
--------------	--	-----------------------	--	--

	De verenigingen hebben de garantie dat kadervormings-trajecten opgezet door andere verenigingen gelijkwaardig zijn. Het aanbieden van geattesteerde kadervormingscursussen blijft een middel om vrijwilligers aan te trekken. Het hebben van "gevormde" leiders draagt bij tot de kwaliteit van de vereniging en haar aanbod. Het feit dat de Vlaamse overheid de kadervormingstrajecten erkent bezorgt de verenigingen impliciet een soort kwaliteitslabel. De nieuwe regelgeving biedt een kans om de waardering van het niet-formeel leren te verhogen binnen en buiten de sector.			
--	--	--	--	--

	De nieuwe regelgeving biedt kansen om de administratieve lasten te verlagen en de procedures te digitaliseren.	Op niveau traject: 1 dossier per vereniging. (Idem als nu.) Op niveau cursus: 1 dossier op 1 moment in de tijd. (Nu 3 dossiers op 2 momenten in de tijd.)		
Gemeenten	De nieuwe regels garanderen een grotere gelijkwaardigheid van de attesten, waardoor waarde als selectietool verhoogt. Lokale actoren die betrokken zijn bij het begeleiden van stages kunnen voortaan steunen op generieke voorschriften en tools en moeten zich niet langer schikken naar de individuele en vaak van elkaar verschillende voorschriften van verenigingen. De implementatie van de regelgeving biedt de kans de waarde van de nieuwe wetgeving op lokaal niveau in de kijker te zetten		Gemeentelijke reglementen die refereren aan de huidige Criteria zullen indien nodig moeten aangepast	Naar schatting maximaal 1 reglement per gemeente (308 gemeenten)

Kinderen	De begeleiders zijn voortaan opgeleid met de competenties voor ogen waarover zij moeten beschikken om hun rol t.a.v. kinderen kwaliteitsvol te vervullen.			
Afdeling Jeugd	De nieuwe regelgeving biedt een juridisch kader voor het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers. Het toezicht op de regels m.b.t. kadervorming en attestering staat niet langer los van de opvolging van andere erkennings- en subsidie-voorwaarden van verenigingen. De administratieve processen worden vereenvoudigd en gedigitaliseerd.	Op niveau traject: 1 dossier per vereniging. (Idem als nu.) Op niveau cursus: 1 dossier op 1 moment in de tijd. (Nu 3 dossiers op 2 momenten in de tijd.)	De aanvragen van vormingstrajecten “nieuwe stijl” moeten beoordeeld worden. Nieuwe leidraden en sjablonen moeten opgesteld worden. Databank voor aanvragen en registratie van attesten moet ontwikkeld worden	Bij opstart: ca. 90 dossiers. Daarna spreiding in de tijd wellicht vergelijkbaar met nu (ca. 20 dossiers/jaar). Eenmalig en daarna jaarlijkse up-date. Eenmalige kost.

	Intensief proces van overleg met sector wordt gevaloriseerd. De lancering en implementatie van de nieuwe regelgeving biedt kansen om de waarde van niet-formeel leren in de kijker te stellen.	3 niveau A's: 19 dagdelen		
--	--	---------------------------	--	--

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

De Criteria worden opgeheven. Er komt geen sectoraal wetgevend kader voor het opzetten van kadervormingstrajecten die tot doel hebben animatoren, hoofdanimatoren en instructeurs in het jeugdwerk te vormen en de desbetreffende attesten uit te reiken.

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Jongeren	Er kan geen onderscheid meer gemaakt worden tussen jongeren met of zonder attest.		Vanuit de overheid is er geen kader meer dat de vormingsinspanningen in het jeugdwerk identificeert en documenteert. Aangezien de selectie van monitoren niet meer kan op basis van een attest, zullen jongeren in verschillende contexten telkens opnieuw zelf hun kwalificaties moeten aantonen; ze worden dus permanent geconfronteerd met "selectieproeven".	

			De jongeren worden niet geïntroduceerd in het competentiedenken en –handelen. Aangezien de kadervorming niet langer specifiek gereguleerd wordt, kan er een wildgroei in het aanbod ontstaan, waardoor de jongeren het bos tussen de bomen niet meer zien (wat en hoe kiezen uit het grote aanbod?) Het uitzicht op een “officiële” beloning valt weg als motivatie.	
Verenigingen	Er is geen onderscheid meer tussen “officiële” kadervorming en gewone vorming. Verenigingen kunnen hun vormen flexibeler invullen, aanpassen, enz. De erkende landelijk georganiseerde verenigingen hebben niet langer het monopolie als organisator van de officiële kadervorming. Dus geen onderscheid meer tussen de aanbieders van vormingsprogramma's.		Aangezien de “standaard” inzake kadervorming wegvalt, zal het aanbod zich zeer divergent ontwikkelen. De vormen verliezen hun gemeenschappelijke sokkel. Landelijk georganiseerde verenigingen kunnen door het wegvallen van hun monopolie hun erkenning verliezen indien deelnemers zich door andere verenigingen laten vormen.	

	Alle administratieve verplichtingen m.b.t. kadervorming en attestering vallen weg. De jeugdsector wordt geresponsabiliseerd (zelfregulering).		De positie van de sector verzwakt: kadervorming wordt niet gemonitord door de overheid en kan daardoor moeilijk in zijn geheel aan de buitenwereld getoond worden. Verenigingen worden niet gestimuleerd in competentiedenken en -handelen	
Gemeenten			Aangezien de "standaard" inzake kadervorming wegvalt, zal het aanbod zich zeer divergent ontwikkelen. Gemeenten verliezen zicht op de inhoud van het aanbod. De attesten vallen weg als selectietool Noodzaak om zelf vorming te moeten opzetten omdat het aanbod niet aansluit bij de specifieke vraag. Subsidiereglementen moeten aangepast worden. Gemeenten worden niet gestimuleerd in competentiedenken en -handelen	308 gemeenten Naar schatting maximaal 1 reglement per gemeente.

Kinderen			De vrijwilligers die hen begeleiden in het jeugdwerk hebben geen vormingstraject doorlopen dat beantwoordt aan gestandaardiseerde (kwaliteits) voorwaarden.	
Afdeling Jeugd	De administratieve opvolging van en het toezicht op kadervorming en attestering valt weg. Er zijn geen kosten eigen aan het veranderen en implementeren van nieuwe regelgeving.	1 FTE niveau D 0.2 FTE niveau A	Intensief proces van overleg met sector wordt niet gevaloriseerd. De sector wordt niet gestimuleerd in het competentiedenken en –handelen. De overheid beschikt minder gegevens om het belang van niet-formeel leren aan te tonen.	3 niveau A's: 19 dagdelen

8 Vergelijking van de opties

Het behoud van de huidige Criteria (optie 1) is niet wenselijk, aangezien ze zowel inhoudelijk als legistiek achterhaald zijn. Het louter opheffen van de Criteria (optie 3) zou uiteraard het probleem van het ontbreken van de rechtsgrond automatisch oplossen, maar zou – in de eerste plaats voor de jongeren – een heleboel ongewenste effecten hebben. De grondige evaluatie door zowel de administratie als het Steunpunt Jeugd en VVJ toonde aan dat de Criteria in het verleden een vruchtbaar kader geweest zijn waarbinnen de kadervorming van het jeugdwerk vorm kreeg (cf. organisatievoorschriften) en waarbinnen de deelnemers gestimuleerd en gewaardeerd werden voor het volgen van vorming (cf. attesten). Die twee principes totaal overboord gooien zou neerkomen op het weggooien van het kind met het badwater. Optie 2 is dus verkieslijk: ze maakt geen tabula rasa, maar consolideert de positieve elementen en verbindt ze met nieuwe elementen die de regelgeving aansluiting geeft bij het vormingsparadigma van de 21ste eeuw: het competentiedenken.

De gekozen oplossing:

- bevordert het competentiedenken en –handelen in de sector
- schept een eenduidig kader voor alle doelgroepen (jongeren, verenigingen, gemeenten)
- verzekert de transparantie van het aanbod

- stimuleert jongeren zich te vormen
- identificeert en documenteert de doorlopen vormingstrajecten (cf. attesten)
- bevordert de kwaliteitsvolle begeleiding van kinderen en jongeren
- draagt bij tot het zichtbaar maken van de waarde van het niet-formeel leren.

Door te kiezen voor het integreren van de nieuwe regels in het bestaand decreet:

- hoeven geen nieuwe erkenningsregels op het niveau van de vereniging te worden geformuleerd
- is er geen aparte verslaggeving over de kadervormingstrajecten nodig: wordt opgenomen in globaal werkingsverslag.

De implementatie en uitvoering van de regelgeving valt onder de bevoegdheid van de afdeling Jeugd van het agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen. Optie 2 genereert voor deze afdeling eenmalig een aantal implementatiekosten (opstellen generieke documenten, organisatie infosessies, ontwikkelen database). Daarnaast richt het toezicht zich meer op kwalitatieve (inhoudelijke) elementen en minder op kwantitatieve aspecten. In plaats van grotendeels uitgevoerd te worden door een assistent (niveau D) zal de behandeling van de dossiers opgenomen worden in de globale dossierbehandeling en zich bij de adjuncten van de directeur (niveau A) situeren. Mede door het digitaliseren van de processen is er evenwel geen extra personeel nodig.

Optie 2 heeft mogelijk een verdelingseffect voor de erkende landelijk georganiseerde verenigingen. Voortaan kunnen immers ook de andere erkende en/of gesubsidieerde verenigingen aanbieder zijn van geattesteerde kadervormingstrajecten. De verenigingen zullen dus niet alleen hun vormingsprogramma's moeten actualiseren, maar zich ook (her)positioneren t.a.v. andere spelers.

Optie 2 vraagt mogelijk van de gemeenten een eenmalige actie: vervangen in de subsidiereglementen van de verwijzing naar de Criteria naar de nieuwe rechtsgrond. Dit effect is quasi verwaarloosbaar.

9 Uitvoering

Omdat in dit decreet het uitgangspunt voor het uitreiken van attesten en het kadervormingstraject dat er naartoe leidt fundamenteel verschillen van de bepalingen in huidige Criteria is het niet opportuun te werken met overgangsbepalingen die toelaten dat beide systemen een bepaalde tijd naast elkaar zouden bestaan. Anderzijds kan om dezelfde reden niet verwacht worden dat verenigingen van vandaag op morgen voldoen aan de nieuwe regelgeving.

Vandaar dat de inwerkingtreding nog een eind in de toekomst ligt: 2015. Het moet de verenigingen in staat stellen tegen dan hun nieuwe kadervormingstrajecten volledig op punt te stellen. Omdat de vormingskalenders meestal opgesteld worden op het ritme van de schoolkalender, in het bijzonder de schoolvakanties, is 1 oktober 2015 de aangewezen datum.

In de periode die aan de inwerkingtreding van het decreet voorafgaat zal de bestaande werkgroep een ontwerp van uitvoeringsbesluit opstellen. Tussentijds wordt teruggekoppeld met de Expertisegroep Vorming en de De Commissie Jeugdwerk (CJW), 2 overlegstructuren in de schoot van De Ambrassade.

Daarnaast zal de administratie begin 2014 een hoorzitting organiseren voor alle verenigingen die werkingssubsidies ontvangen en dus potentieel in aanmerking komen voor het organiseren van kadervormingstrajecten. De vragen die gesteld worden en de antwoorden die hierop gegeven worden zullen opgenomen worden in een verslag dat na afloop aan de deelnemers wordt bezorgd.

De administratie zal - in overleg met de sector - ook generieke documenten uitwerken die de implementatie van de nieuwe regelgeving zal faciliteren:

- Leidraad aanvraag type kadervormingstraject
- Formulier aanvraag individueel kadervormingstraject
- Trajectboekje (ten behoeve van deelnemers en trajectbegeleiders)

Daarnaast zal een database ter beschikking gesteld worden voor het invoeren van de gegevens over de deelnemers aan wie een attest zal uitgereikt worden.

De administratie zal op haar website (www.sociaalcultureel.be) de verschillende stappen in het goedkeuringsproces (van zowel decreet als uitvoeringsbesluit) en de generieke documenten publiceren. Verder kunnen alle betrokkenen via een specifiek – nu al operationeel – mailadres (kadervorming@cjsm.vlaanderen.be) vragen stellen, formulieren opsturen, enz.

Ook De Ambrassade en VVJ zullen hun stakeholders actief informeren (website, vormingsinitiatieven).

10 Administratieve lasten

De decreetwijziging brengt niet automatisch bijkomende administratieve lasten met zich mee: verenigingen zijn niet verplicht om kadervormingstrajecten te organiseren.

Zij die dat wel doen, krijgen geen bijkomende administratieve lasten op organisatieniveau aangezien er op dat vlak geen wijzigende en/of bijkomende decretale bepalingen zijn.

We focussen hieronder dus op de administratieve lasten op trajectniveau en op initiatiefniveau.

Trajectniveau

Actie	Criteria	Decreet	Impact
Aanvraag erkenning per type vormingstraject	4u x 1 personeelslid/ vereniging à € 29,57 (standaardtarief 2012 –	4u x 1 personeelslid/ vereniging à € 29,57 (standaardtarief 2012 –	Daling twv € 4.849

	NACE-sector: kunst, amusement, recreatie) = € 118,28 x 129 programma's = € 15 258	NACE-sector: kunst, amusement, recreatie) = € 118,28 x 88 programma's = € 10 409	
--	---	--	--

De frequentie van indienen is niet decretaal bepaald. De erkenningen per type vormingstraject zijn in principe van onbepaalde duur. De verenigingen bepalen zelf wanneer en hoe vaak ze een nieuwe erkenningsaanvraag indienen. Dit is gelijk aan de huidige bepalingen in de Criteria. Wel zorgt de bepaling dat er per type traject gelijktijdig nog maar 1 traject zal erkend worden (in de Criteria zijn meerdere erkenningen per type mogelijk) voor een lastenverlaging: nu lopen er 59 A-programma's (van 37 verenigingen), 45 HA-programma's (van 31 verenigingen), 23 I-programma's (van 20 verenigingen) en 2 HI-programma's (vallen nu weg). In de berekening gaan we er vanuit dat elke vereniging die nu een bepaald type traject organiseert, dat in de toekomst ook blijft doen.

Of de nieuwe regelgeving ook andere verenigingen zal inspireren kadervormingstrajecten op te zetten, valt moeilijk in te schatten. Ook valt moeilijk in te schatten of bepaalde verenigingen die nu bepaalde trajecten organiseren daar in de toekomst zullen van af zien.

Initiatiefniveau

Actie	Criteria	Decreet	Impact
Melding initiatief (sjabloon aanvraag)	0.50u x1 personeelslid à € 29,57 (standaardtarief 2012 – NACE-sector: kunst, amusement, recreatie) = € 29,57 x 420 initiatieven/jaar = € 6 210	0.50u x1 personeelslid à € 29,57 (standaardtarief 2012 – NACE-sector: kunst, amusement, recreatie) = € 29,57 x 420 initiatieven/jaar = € 6 210	Geen impact
Bezorgen verslag en deelnemerslijst	1u x1 personeelslid à € 29,57 (standaardtarief 2012 – NACE-sector: kunst, amusement, recreatie) = € 29,57 x 420 initiatieven/jaar = € 12 419	Valt weg: 0	Daling € 12.419
Totaal	€ 18 929	€ 6 210	

De frequentie van indienen is niet decretaal bepaald. De verenigingen bepalen zelf wanneer en hoe vaak ze een vormingsinitiatief opzetten en dus moeten melden. Dit is gelijk aan de huidige bepalingen in de Criteria.

Of de nieuwe regelgeving ook andere verenigingen zal inspireren meer desgevallend minder kadervormingsinitiatieven te organiseren, valt moeilijk in te schatten.

Het wegvallen van de verplichting per initiatief een verslag en deelnemerslijst in te sturen valt volledig weg en levert dus een aanzienlijke administratieve lastenverlaging op.

Aanvraag attesten

Actie	Criteria	Decreet
Opmaken globalisatielijst	0.1u x1 personeelslid à € 29,57 (standaardtarief 2012 – NACE-sector: kunst, amusement, recreatie) = € 2,95 x 6000 attestaten/jaar = € 17 700	0.1u x1 personeelslid à € 29,57 (standaardtarief 2012 – NACE-sector: kunst, amusement, recreatie) = € 2,95 x 6000 attestaten/jaar = € 17 700
Opsturen globalisatielijst	0.1 x 1 personeelslid à € 29,57 (standaardtarief 2012 – NACE-sector: kunst, amusement, recreatie)= € 2,95 x 300 lijsten/jaar = € 885	Valt weg: 0 impact = -885 euro
Printen attestaten	/	0.1 x 1 personeelslid à € 29,57 (standaardtarief 2012 – NACE-sector: kunst, amusement, recreatie)= € 2,95 x 300 lijsten/jaar = € 885

De frequentie van indienen van globalisatielijsten is niet decretaal bepaald. De verenigingen bepalen zelf wanneer en hoe vaak ze attestaten aanvragen. Gemiddeld worden de attestaten per 20-tal aangevraagd.

Welk effect de nieuwe regels hebben op het jaarlijks aantal attestaten is moeilijk in te schatten.

Per attest is de tijd nodig voor het invoeren van de gegevens vergelijkbaar met nu, maar alles gebeurt voortaan digitaal. De kost voor het zelf aanmaken van de attestaten (i.p.v. de administratie) wordt gecompenseerd door het feit dat er (geen?) globalisatielijsten meer hoeven doorgestuurd te worden.

11 Handhaving

De organiserende vereniging dient vóór aanvang van elk type kadervormingstraject (animator, hoofdanimator of instructeur) een aanvraag tot erkenning in. Deze procedure wordt nader omschreven in het uitvoeringsbesluit. De aanvraag zal beoordeeld worden door de administratie. Enkel indien blijkt dat het dossier beantwoordt aan de wettelijke voorschriften kan de vereniging starten met het traject. De administratie werkt voor deze procedure – in overleg met de werkgroep – een leidraad uit.

De organiserende vereniging heeft een meldingsplicht vóór aanvang van elk afzonderlijk kadervormingstraject. De administratie zal voor deze procedure een formulier ter beschikking stellen. Dit formulier zal opgesteld worden conform de *Leidraad kwaliteitsvolle formulieren*.

Het document laat de administratie enerzijds toe het initiatief actief aan te kondigen op haar website. Dit creëert a.h.w. een publieke controle op het aanbod. Anderzijds laat het de administratie ook toe ter plaatse af te stappen. Zoals ook vandaag het geval is, gaat het hier om onaangekondigde inspecties. Na het bezoek stelt de administratie een verslag op en heeft de vereniging repliekrecht. Dergelijke verslagen worden toegevoegd aan het globaal administratief dossier van de vereniging.

Zoals nu al het geval is bezorgt de organiserende vereniging jaarlijks een financieel en revisoraal verslag, evenals een werkingsverslag over haar globale werking ter controle aan de administratie. Verslaggeving over de

kadervorming is hiervan een onderdeel. Voor het financieel verslag stelt de administratie een formulier ter beschikking, voor het werkingsverslag een leidraad. Indien uit nazicht van deze documenten (desk-controle), desgevallend aangevuld met een inspectie van het landelijk secretariaat, zou blijken dat de vereniging niet voldoet aan de algemene subsidie- of erkenningsvoorwaarden, is er decretaal een procedure voorzien voor intrekking van de erkenning en/of stopzetting van de subsidiëring. In dat geval verliest de vereniging ook het recht om kadervormingstrajecten te organiseren.

Onafhankelijk van bovenstaande algemene procedure is er ook een aparte procedure voorzien voor intrekking van het recht om kadervormingstrajecten op te zetten wanneer de administratie vaststelt dat een bepaald type van kadervormingstraject van een vereniging niet langer voldoet aan de gestelde voorwaarden. Deze procedure wordt nader omschreven in het uitvoeringsbesluit.

12 Evaluatie

Begin 2010 werd in de aanloop naar het ontwerp van het decreet van 20 januari 2012 een zogenaamde reflectiegroep samengesteld met vertegenwoordigers van de sector en ambtenaren van de afdeling Jeugd. Deze reflectiegroep bereidde het decreet en het uitvoeringsbesluit voor. In die periode werd er heel intensief vergaderd. Toen is ook het engagement uitgesproken om deze groep periodiek (minstens 1 keer per jaar) samen te roepen om de implementatie en toepassing van het decreet te evalueren. Aangezien het decreet pas in werking trad op 1 januari 2013 zal de eerste evaluatievergadering pas in het voorjaar 2014 plaatshebben. Gezien de regels m.b.t. kadervormingstrajecten verankerd worden in dit decreet zal ook de implementatie hiervan voorwerp zijn van de besprekingen van de reflectiegroep.

Verder zal de administratie specifiek m.b.t. de implementatie en evaluatie van de regels i.v.m. kadervormingstrajecten en attestering op geregelde tijdstippen met de Commissie Jeugdwerk en de Expertisegroep Vorming overleggen wanneer de sector daarom verzoekt of wanneer zij dit zelf nodig acht.

Gezien de voorziene datum van inwerkingtreding (1 oktober 2015) zal een eerste diepgaande evaluatie ten vroegste begin 2017 kunnen uitgevoerd worden. Pas dan zullen immers de eerste effecten van de nieuwe regelgeving meetbaar zijn. Wel zullen in functie daarvan in de loop van 2014 de principes van een monitoringsysteem uitgewerkt worden (welke kerncijfers zullen verzameld worden?). Daarbij zal er over gewaakt worden dat de verenigingen geen extra gegevens (t.o.v. die voorzien zijn in de decretale procedure) moeten bezorgen.

13 Consultatie

Met het oog op het onderbouwen van de sowieso noodzakelijke herziening van de Criteria kreeg de afdeling Jeugd de opdracht dit reglement te evalueren. Daartoe voerde ze in de tweede jaarhelft van 2010 en de eerste jaarhelft van 2011 een grondige doorlichting uit van de kadervorming van het jaar 2009 (op dat moment het laatste volledig beschikbare jaar). Dit resulteerde in het rapport *Geattesteerde kadervorming in cijfers* (28 blz.).

Gelijktijdig werd aan het toenmalige Steunpunt Jeugd (ondertussen: De Ambrassade) en aan de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten (VVJ) gevraagd een SWOT-analyse m.b.t. de Criteria uit te voeren en

beleidsaanbevelingen te formuleren met het oog op het stimuleren van het competentiedenken en – handelen in het jeugdwerk. Beide organisaties startten een participatief proces op met hun “achterban”. Bij VVJ was de kern hiervan een schriftelijke enquête waarop 68 vertegenwoordigers van jeugddiensten reageerden. Uiteindelijk leverde VVJ het rapport *SWOT-analyse attestenregeling kadervorming* af (28 blz.). Steunpunt Jeugd vertrouwde de opdracht toe aan haar Platform vorming (= overlegtafel voor vormingsverantwoordelijken van jeugdwerkorganisaties). Het resultaat van die werkzaamheden werd gebundeld in de nota *SWOTanalyse huidige attestenregeling met suggesties tot oplossingen en link met competenties* (18 blz.).

Medio 2011 werd aan de Juridische Dienst van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media gevraagd wat de juridische kwalificatie was van het ministeriële reglement *Criteria voor het uitreiken van attesten aan jeugdwerkers*. Men concludeerde dat het moest beschouwd worden als pseudo-wetgeving, gezien het ontbreken van een decretale basis. Anders gesteld: het reglement heeft geen rechtsgrond (Advies van 6 juli 2011).

Op basis van haar eigen doorlichting, de rapporten van Steunpunt Jeugd en VVJ en rekening houdend met het juridische advies stelde de afdeling Jeugd een nota op aan de minister van Jeugd, Pascal Smet. De minister installeerde vervolgens een werkgroep met oog op het concreet uitwerken van een nieuwe regelgeving.

De werkgroep bestaat uit 3 ambtenaren van de afdeling Jeugd en 10 vertegenwoordigers van de sector:

1. Annaert Nele, De Ambrassade;
2. Devriendt Dries, FOS;
3. Fonteyne Toon, KSJ-KSA-VKSJ;
4. Ieven Gijs, De Ambrassade;
5. Nolf Mieke, Uit De Marge;
6. Pillen Anne, Kazou;
7. Serré Marleen, afdeling Jeugd;
8. Vandenbossche Jo, Vlaamse Dienst Speelpleinwerk;
9. Vandenbussche Ann, afdeling Jeugd – secretaris werkgroep;
10. Vandyck Hilde, afdeling Jeugd – voorzitter werkgroep;
11. Verwimp Jitske, Vereniging Vlaamse Jeugddiensten;
12. Vlasschaert Stijn, JES;
13. Yperman Marieke, Joetz.

De vertegenwoordigers van De Ambrassade en VVJ werden – gezien hun voorbereidend werk – principieel opgenomen in deze werkgroep. De andere vertegenwoordigers uit de sector werden geselecteerd binnen de Expertisegroep Vorming. Aan de organisaties die deelnemen aan de Expertisegroep Vorming werd op de vergadering van 20 oktober 2011 gevraagd zich met een korte motivatie kandidaat te stellen (voor 11 november 2011) om in de werkgroep te zetelen. Daarna zijn 7 mensen geselecteerd rekening houdend met hun motivatie, ervaring en erop toeziend dat de verschillende types van organisaties vertegenwoordigd zijn (jeugdbewegingen, speelpleinwerking, vakantievereniging, vereniging werkend met bijzondere doelgroepen).

De werkgroep kwam in totaal 19 dagdelen samen in de periode van januari 2012 tot september 2013. De werkgroep koppelde haar werkzaamheden tussentijds terug met de Commissie Jeugdwerk en De Expertisegroep Vorming, twee overlegorganen van De Ambrassade. De Commissie Jeugdwerk (CJW) is de ontmoetingsplek voor jeugdwerkers. Hier volgen ze het jeugdwerkbeleid op en bundelt de sector zijn belangen tot standpunten en adviezen als voorbereiding voor de Algemene Vergadering van de Vlaamse Jeugdraad. De CJW komt elke maand samen. Elke erkende jeugdwerkorganisatie wordt uitgenodigd op de CJW. Gemiddeld zijn er een twintigtal organisaties aanwezig. Een

aantal organisaties volgen op via verslag. Met de CJW was er op 21 juni 2012, 17 april 2013, 15 mei 2013 en 18 september overleg.

De Expertisegroep Vorming is een tweemaandelijks overlegtafel voor vormingsverantwoordelijken van jeugdwerkorganisaties. De Expertisegroep Vorming heeft als doelstelling de kwaliteit van de (kader)vorming te stimuleren en te verbeteren door ervaring, informatie en expertise uit te wisselen tussen organisaties die (kader)vorming organiseren. Momenteel zijn 58 organisaties lid van de Expertisegroep, het aantal effectieve aanwezigen per expertisegroep is om en bij de vijftientig. Een aantal organisaties volgen op via verslag. Met Expertisegroep Vorming was er overleg op 21 juni 2012, 16 mei en 18 september 2013.

Er kan geconcludeerd worden dat voorliggend dossier het resultaat is van de besprekingen in de werkgroep, die gevoed werden met de feedback van de Commissie Jeugdwerk en de Expertisegroep Vorming. Alle elementen die tijdens deze besprekingen aan bod kwamen, afgewogen werden, enz. zijn gedocumenteerd in de goedgekeurde verslagen van al deze bijeenkomsten.

Na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering zal advies worden gevraagd aan de Vlaamse Jeugdraad en aan de Strategische Adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

De administratie zal begin 2014 ook een hoorzitting organiseren voor alle verenigingen die werkingssubsidies ontvangen en dus potentieel in aanmerking komen voor het organiseren van kadervormingstrajecten. De vragen die gesteld worden en de antwoorden die hierop gegeven worden zullen opgenomen worden in een verslag dat na afloop aan de deelnemers wordt bezorgd.

14 Contactinformatie

Johan Van Gaens

Afdelingshoofd

afdeling Jeugd

joan.vangaens@cjsm.vlaanderen.be

02 553 41 25